

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 864 של הממשלה מיום 26.12.2021.

864. תכנית לעידוד צמיחה דמוגרפית בת קיימא ביישובי המועצה האזורית גולן
וקצרין לשנים 2022 - 2025

מחליטים, בהמשך להחלטות הממשלה מס' 1170 מיום 12.1.2014 ומס' 1739 מיום 22.6.2014, לאשר תכנית לעידוד צמיחה דמוגרפית בת קיימא ביישובי מועצה אזורית גולן ובקצרין (להלן – הרשויות המקומיות ויישובי ההחלטה, על פי העניין) כמפורט בהחלטה זו להלן.

מטרות ההחלטה: עידוד צמיחה דמוגרפית בת קיימא ביישובי המועצה האזורית גולן ובקצרין.

יעד: הכפלתה של אוכלוסיית קצרין ויישובי המועצה האזורית גולן באמצעות יצירת התשתית הפיסית, הכלכלית והחברתית עד שנת 2025.

מטרות משנה:

1. **תכנון שיווק ופיתוח יח"ד למגורים וכלי סיוע תומכים:**

א. יצירת מלאי תכנוני של יח"ד

ב. שיווק ואכלוס יח"ד

ג. פיתוח תשתיות וכלי סיוע תומכי גידול דמוגרפי.

2. **פיתוח הכלכלה המקומית והאזורית לצורך יצירת מקומות תעסוקה**

וגיוון אפשרויות התעסוקה לטובת משיכת אוכלוסייה:

א. פיתוח תחום התיירות

ב. קידום תעסוקה – עבודה מרחוק, אזורי תעשייה וחקלאות מתקדמת

ג. קידום חדשנות

ד. פיתוח מנועי צמיחה לרשות המקומית

3. **שיפור איכות החיים וצמצום פערים לצורך מענה לאוכלוסייה**

הקיימת ולמשיכת אוכלוסייה חדשה לגולן :

א. חינוך למצוינות

ב. שימור ופיתוח בר קיימא של המרחב הציבורי, משאבי הטבע הייחודיים והמערכות הטבעיות

ג. שיפור הביטחון האישי

ד. פיתוח תשתיות אזוריות.

בהתאם לפרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 בנושא אזורי עדיפות לאומית, מוכרזים המועצה האזורית גולן ויישוביה והמועצה המקומית קצרין כיישובים בעלי עדיפות לאומית לעניין החלטה זו, ומהשיקולים המפורטים בה, תוך קביעת חלק מכלי הסיוע למועצה המקומית קצרין או למועצה האזורית גולן, על פי העניין, לפי מאפייני היישובים והשיקולים המקצועיים הרלוונטיים.

בנוסף, חלק מכלי הסיוע בהחלטה יופעלו בנפת גולן אשר מוכרזת גם היא כאזור עדיפות לאומית לעניינים אלו.

כמו כן, ההחלטה מקדמת את בחינת הקמתם של שני יישובים חדשים בגולן, הכול כמפורט להלן.

א. **תכנון שיווק ופיתוח יח"ד למגורים וכלי סיוע תומכים**

תכנית לצמיחה דמוגרפית במועצה אזורית גולן

1. **הסכם פיתוח** – להנחות את משרד הבינוי והשיכון ורשות מקרקעי ישראל לפעול לחתימה על הסכם פיתוח עם המועצה האזורית גולן לצורך קידומה של התכנית הדמוגרפית והקמתם של היישובים החדשים (בכפוף לקבלת ההחלטות הנדרשות לעניין זה) - תכנון הרחבה וביסוס היישובים הקיימים על ידי משרד הבינוי והשיכון, תכנון הקמה ושיווק של שני יישובים חדשים על ידי רשות מקרקעי ישראל (בכפוף להחלטות כאמור).

2. קידום גידול דמוגרפי במרחב הכפרי במועצה האזורית גולן -

להנחות את משרד הבינוי והשיכון ורשות מקרקעי ישראל (להלן: "רמ"י") להפעיל תכנית לעידוד הצמיחה הדמוגרפית ביישובי המועצה האזורית גולן, משלב התכנון ועד לשלב האכלוס, בהתאם לעקרונות התכנית לצמיחה הדמוגרפית במרחב הכפרי במועצה האזורית גולן שנבנתה על ידי משרד הבינוי והשיכון בשיתוף משרד ראש הממשלה והמועצה האזורית גולן (להלן: "התכנית הדמוגרפית") המופיעה כנספח א' להחלטה זו, כדלקמן:

א. הוועדה ליישום התכנית הדמוגרפית במרחב הכפרי – להנחות

את מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון ומנכ"ל רמ"י לעמוד בראש ועדת יישום לתכנית הדמוגרפית במועצה אזורית גולן (להלן: "ועדת היישום"), בשיתוף עם משרד החקלאות ופיתוח הכפר, משרד ההתיישבות, משרד ראש הממשלה ואגף התקציבים במשרד האוצר. ועדת היישום תהיה אמונה על ליווי שוטף של התכנית הדמוגרפית; מעקב אחר ביצועה והסרת חסמים; מתן אישור להקצאה תקציבית ו/או לביצוע בכל יישוב; אישור תקציב הפעילות השנתי הנגזר מתכנית העבודה; ביצוע הסטות תקציב בין תחומי הפעילות בסעיף מס' 2 בהחלטה זו, בהתאם לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985; כן תהיה רשאית ועדת היישום להמליץ לוועדת ההיגוי הכללית בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה על הסטה של תקציבים שלא נוצלו בסעיף מס' 2 כאמור עד לרבעון השני של שנת 2023, לטובת כלי סיוע אחרים בהחלטה זו. עמידה ביעדי ההחלטה תימדד בהצלחת שיווק יחידות דיור.

ב. תכנון סטטורי למגורים - להנחות את משרד הבינוי והשיכון

להקצות 40 מלש"ח בשנים 2022-2025, בפריסה על פי תכנית העבודה של המשרד, להכנת תכניות חדשות ועדכון והתאמה של תוכניות סטטוטוריות קיימות. לצורך כך יעמיד משרד האוצר לרשות משרד הבינוי והשיכון קדם מימון לתכנון בסך 40 מלש"ח, מהם 20 מלש"ח יתוקצבו כקדמי מימון בשנת 2022, ו-20 מלש"ח נוספים יוקצו עם הצלחת השיווק של לפחות מחצית מיחידות הדיור שבתכנית הדמוגרפית.

ג. שדרוג תשתיות ושיפור חזות במרקם הוותיק –

1. להנחות את משרד החקלאות ופיתוח הכפר להקצות 35 מלש"ח, בשנים 2022-2025, לשיפור החזות לשיקום ולשדרוג תשתיות ביישובי המועצה האזורית גולן בהתאם

לנוהלי התמיכה שיפרסם המשרד. הפעילות כאמור תבוצע בהתאם לתכנית הדמוגרפית ובאישור פרטני של ועדת היישום ובהתאם לעמידת היישובים ביעדי התכנית הדמוגרפית. לצורך כך, יקצה משרד החקלאות ופיתוח הכפר מתקציבו 17.5 מלש"ח בהרשאה להתחייב לשנים 2025-2022, ומשרד האוצר יעביר למשרד החקלאות ופיתוח הכפר תקציב ייעודי בסך 17.5 מלש"ח בשנים 2025-2022.

2. לרשום את הודעת שר הבינוי והשיכון שלפיה תקציב נוסף לשדרוג תשתיות במרקם הוותיק יעמוד לרשות מועצה אזורית גולן בהיקף של עד 60 מלש"ח בשנים 2024-2022, בהתאם לסעיף 8.6.11 לקובץ החלטות מועצת מקרקעי ישראל ובהתאם לעמידה ביעדי השיווק כמפורט בתכנית הדמוגרפית.

ד. **שיפוץ, שדרוג והקמת מוסדות ציבור** – להנחות את משרד הבינוי והשיכון להקצות 43 מלש"ח בשנים 2025-2022, לשיפוץ, שדרוג והקמת מוסדות ציבור במועצה האזורית גולן וביישוביה. הפעילות כאמור תבוצע בהתאם לתכנית הדמוגרפית ובאישור פרטני של ועדת היישום ובהתאם לעמידת היישובים ביעדי התכנית הדמוגרפית. לצורך כך, יקצה משרד האוצר למשרד הבינוי והשיכון תקציב ייעודי בסך 43 מלש"ח בהרשאה להתחייב בשנים 2025-2022.

ה. **מעטפת קליטה** - להנחות את משרד ההתיישבות להפעיל תכנית לפיתוח והעצמה וליווי קהילתי ביישובי המועצה האזורית גולן בשנים 2025-2022 בסך כולל של 3 מלש"ח, בפריסה שווה על פני השנים 2025-2022, באמצעות החטיבה להתיישבות במסגרת תכניות העבודה שלה לשנים 2025-2022, ובכפוף להסכם מסגרת בתוקף וכן בהתאם לכלל ההליכים הנדרשים לפי החלטת הממשלה מס' 1998 מיום 9.10.2016 (להלן - החלטה 1998). לצורך כך, יקצה משרד ההתיישבות מתקציבו 2 מלש"ח בשנים 2025-2022, ומשרד האוצר יעביר למשרד ההתיישבות תקציב ייעודי בסך 1 מלש"ח בשנים 2025-2022.

ו. **סבסוד פיתוח** – לרשום את הודעת משרד הבינוי והשיכון ורמ"י כי יחידות דיור שישווקו במסגרת התכנית לצמיחה דמוגרפית, ואשר יעמדו בתנאי הזכאות לסבסוד הוצאות

פיתוח בהתאם להחלטת הממשלה הקובעת הטבות בתחום הבינוי והשיכון לאזורי עדיפות לאומית, אם תהיה בתוקף בעת השיווק של יחידות הדיור, יקבלו סבסוד כאמור בהחלטה בנושא אזורי עדיפות לאומית בתחום הבינוי והשיכון.

ז. **מיתוג ופרסום וחברה מנהלת** – לצורך שיווק יחידות הדיור, להנחות את משרד הבינוי והשיכון להקצות 4.5 מלש"ח למיתוג, פרסום ותכלול התכנית הדמוגרפית במועצה אזורית גולן, בין היתר באמצעות חברה מנהלת. לצורך כך יעביר משרד האוצר למשרד הבינוי והשיכון תקציב ייעודי בסך 4.5 מלש"ח בשנים 2022-2025.

ח. **שכונות מגורים זמניות לקליטת תושבים חדשים** – להנחות את ועדת ההיגוי הכללית, כפי שמופיעה בסעיף 82(א) בהחלטה זו, לפעול, ככל שתחליט הוועדה כאמור, להקמת מתחמי מגורים זמניים לטובת דיור זמני למתיישבים חדשים ביישובי המועצה האזורית גולן בשנים 2022-2025, וזאת בכפוף לכל דין לרבות קיומה של תכנית מתאימה, הסדרה קניינית והוצאת היתר בנייה כדין.

ככל שיוחלט על הקמת מתחמי מגורים זמניים כאמור, תקבע ועדת ההיגוי הכללית את המשרד שיהיה אחראי על הביצוע ותקבע, בין היתר, נוהל אשר יבחן ויסדיר את אמות המידה והתנאים להעמדת הסיוע להקמה ולפיתוח מתחמי המגורים הזמניים. הסתייעות בחטיבה להתישבות לשם הקמת מתחם מגורים זמניים, ככל שיוחלט עליה בהתאם ובכפוף להוראות החלטה 1998, תתאפשר במקום שבו ניתנה הרשאה שהינה בתוקף מאת רשות מקרקעי ישראל ואשר אינה בתחומי איתור היישובים החדשים ובכפוף לעמידה בנוהלי הרשות.

מובהר בזאת כי הקמת מתחמי המגורים הזמניים, ככל שיוחלט על הקמתם, לא תמנע ולא תפגע במדיניות השיווק והאכלוס של מגרשי המגורים שיתוכנו, בפרט ביישובים החדשים. לצורך כך, וככל שיוחלט על הקמת שכונות מגורים זמניות כאמור, יקצה משרד הפנים מתקציבו 6 מלש"ח בהרשאה להתחייב לשנים 2022-2025, למשרד שייקבע כאחראי על הביצוע. כן יוקצו על ידי משרד הפנים למשרד האמור 1 מלש"ח בשנים 2022-2025, מתוך החלק היחסי

במענקי הפיתוח שיוקצו למועצה אזורית גולן בהתאם לסעיף 13 (מענק פיתוח).

כלי סיוע תומכים לתכנית לצמיחה דמוגרפית במועצה אזורית גולן

3. **תשתיות ביוב** - בהמשך לפעולות ולתקציבים לפיתוח תשתיות הביוב במועצה האזורית הגולן בשנים קודמות, תקצה הרשות הממשלתית למים וביוב (להלן – רשות המים) ממקורותיה וללא תקצוב תוספתי סך שלא יעלה על 75 מלש"ח לצורך פיתוח תשתיות ביוב במועצה האזורית גולן בהרשאה להתחייב בשנים 2022-2026. התקציב יוענק לתכניות שתאשר רשות המים ויוקצה בחלוקה של 60% מענק ו-40% הון עצמי, וזאת למעט רשימת פרויקטים דחופים לביצוע בהיקף שלא יעלה על 25 מלש"ח בשנים 2022-2026, ביישובי מ.א גולן בדירוג חברתי-כלכלי 1-5 שתסוכם בין מועצה אזורית גולן, אגף התקציבים באוצר ורשות המים, אשר יבוצעו בתקצוב בחלוקה של 80% מענק ו-20% להלוואה. התקציבים כאמור יוקצו ויועברו בהתאם לנוהלי רשות המים.

4. **תמ"א לגולן** –

א. להנחות את מינהל התכנון לפעול לקידום ההתאמות התכנוניות ככל שיידרשו באמצעות הבאת הוראה למועצה הארצית לתכנון ולבנייה בדבר הכנת תכנית מתאר ארצית (להלן: "תמ"א") אשר תכלול הוראות המאפשרות את אישור התכניות המפורטות וכן תקבע הוראות נוספות לרבות הוראות מפורטות ככל שיידרש.

ב. בהתאם לאמור בסעיף א', להטיל על משרד הבינוי והשיכון ועל רמ"י לקדם תמ"א בהתאם להוראות שתקבע המועצה הארצית לתכנון ולבנייה.

5. **ועדה מיוחדת** – להנחות את שרת הפנים לקדם הקמת ועדה מיוחדת כמשמעה בסעיף 32 לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965, לצורך הקמת שכונות מגורים חדשות ביישובים קיימים בשטחי המועצה האזורית גולן, וכן לצורך תכנון הקמת יישובים חדשים (אם תחליט הממשלה על הקמתם לאחר שתוצג לה עבודת המטה כאמור בסעיף 21 להחלטה), לרבות פיתוח תעשייה, מסחר ותעסוקה, תיירות, לרבות תשתיות של ייצור אנרגיה מתחדשת, אגירה חשמלית בשטחים מבונים לטובת יישובים ושכונות מאופסות אנרגיה ותשתיות נוספות הנדרשות לטובת היישובים או

השכונות החדשות, בתחום מרחב התכנון של הוועדה המיוחדת והכול בכפוף להוראות החוק ולתנאים הקבועים בו, בשנים 2025-2022. לצורך כך, יקצה מינהל התכנון מתקציבו 10 מלש"ח בפריסה שווה על פני השנים 2025-2022.

6. **בינוי כיתות לימוד** – לרשום את הודעת משרד החינוך שלפיה, ככל ושיחול גידול של לפחות 20% במספר התלמידים עד שנת 2023, יתעדף משרד החינוך את הקצאת הכיתות במועצה האזורית גולן על פי הצורך שיוכר ובהתאם לנוהלי מינהל הפיתוח.

תכנית לצמיחה דמוגרפית בקצרין

7. **תכנית לקידום גידול דמוגרפי בקצרין** - במטרה לרכז מאמץ לקידום בנייה משמעותית של יחידות דיור בקצרין בלוח זמנים קצר:

א. **הקמת מוסדות ציבור ברובעים 12 ו-13** – להנחות את משרד הבינוי והשיכון להעמיד קדם מימון בשנת 2022, בסך 10 מלש"ח לטובת תכנון מוסדות ציבור ברובעים 12 ו-13 בקצרין למעט במכרז "תכנן ובנה". כמו כן, יעמיד משרד הבינוי והשיכון קדם מימון להקמת מוסדות ציבור ברובעים 12 ו-13, קדם המימון להקמת מוסדות הציבור יוחזר מיד עם הצלחת שיווק בגובה הזכאות של יח"ד שהצליח שיווקם, בהתאם לסכומים האמורים בהחלטות מועצת מקרקעי ישראל שבתוקף לאותה עת (למעט במכרז "תכנן ובנה").

ב. **מיתוג ופרסום** – להנחות את משרד הבינוי והשיכון להעמיד קדם מימון בסך 5 מלש"ח בשנים 2025-2022, עבור מיתוג ופרסום אשר יועמס כחלק מעלויות הפיתוח.

ג. **הסרת חסמי פיתוח** - להנחות את משרד הבינוי והשיכון להעמיד קדם מימון בסך 12 מלש"ח בהרשאה להתחייב בשנים 2025-2022, להסרת חסמי פיתוח שיהיו ברובעים 12-13 לרבות פינוי השוק העירוני ומגרש כדורגל אשר יועמס כחלק מעלויות הפיתוח ו/או תשתיות על רובעים 12 ו-13.

ד. **בינוי כיתות לימוד רובע 12 בקצרין** – בהתאם להודעת משרד הבינוי והשיכון לקידום שיווק 1,500 יח"ד בשלב א' רובע 12 במסגרת מכרז "תכנן ובנה", משרד החינוך ומשרד האוצר ייכללו במסגרת הקצאות בינוי כיתות מתקציב הסכמי גג

בשנים 2022-2026, סה"כ: 46 כיתות ו-2 מעונות יום, כשבכל מעון 3 כיתות.

ה. **שדרוג מוסדות חינוך** – בנוסף לאמור בסעיף ד', להנחות את משרד הבינוי והשיכון להקצות לקצרים 20 מלש"ח, בהרשאה להתחייב בשנים 2022-2025, לטובת שדרוג מוסדות חינוך שישמשו את אוכלוסיית רובעי 12 ו-13, אשר אושרו על ידי משרד החינוך בהתאם לכלליו. לצורך כך יעביר משרד האוצר למשרד הבינוי והשיכון תקציב ייעודי בסך 20 מלש"ח בשנים 2022-2025.

ו. **שיקום מבנים ותשתיות במרקם הוותיק** – להנחות את משרד הבינוי והשיכון להקצות 50 מלש"ח בהרשאה להתחייב בשנים 2022-2025, לשיקום מבנים ותשתיות ופיתוח המרחב הציבורי במרקם הוותיק בקצרים. לצורך כך, יעמיד משרד הבינוי והשיכון כ-15 מלש"ח קדם מימון בשנים 2022-2025, בהתאם לקצב השיווקים, בגין הכספים המגיעים מ"ישן מול חדש" אשר יוחזרו עם הצלחות השיווקים ברובע 12. לאחר הצלחת השיווק ברובע 12 ויציאה לשיווק רובע 13, יעמיד משרד הבינוי והשיכון 10 מלש"ח נוספים בהרשאה להתחייב בשנים 2022-2025, בפריסה בהתאם לקצב השיווקים ובהתאם להחלטת הוועדה לתכנון ופיתוח, בגין הכספים המגיעים מ"ישן מול חדש" אשר יוחזרו עם הצלחות השיווקים ברובע 13, כהשלמה למימון שיעמיד משרד הבינוי והשיכון כאמור לעיל. לצורך כך, יעביר משרד האוצר למשרד הבינוי והשיכון תקציב ייעודי בסך 25 מלש"ח ברשאה להתחייב בשנים 2022-2025.

ז. **התחדשות עירונית** - להנחות את משרד הבינוי והשיכון, באמצעות הרשות הממשלתית להתחדשות עירונית, לקדם בשנת 2022 בדיקת היתכנות להתחדשות עירונית למרכז העיר הוותיק בקצרים.

ח. יובהר, כי כלל קדמי המימון ינתנו בהתאם להחלטות מועצת מקרקעי ישראל.

כלי סיוע תומכים לתכנית לצמיחה דמוגרפית בקצרים

8. **הסרת חסמי תחבורה לרובעי 12 ו-13** - להנחות את משרד התחבורה והבטיחות בדרכים (להלן – תחבורה) באמצעות זרוע

מזכירות הממשלה

ביצוע מטעמו לתכנן ולבצע בשנים 2022-2023, חיבור תחבורתי בין רובעי 12 ו-13 לכביש מס' 9088 שיכלול כיכר צפונית בכניסה לקצרין מכביש מס' 9088, וכביש מחבר לרובעי 12 ו-13 בקצרין, לרבות מעגל תנועה בתחום העירוני. לצורך כך, יקצה משרד האוצר למשרד התחבורה תקציב ייעודי בסך 10 מלש"ח בהרשאה להתחייב בשנים 2022-2023.

9. שיווק אורבני וחיזוק תדמית היישוב - להנחות את המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל, בתיאום עם המועצה המקומית קצרין, לגבש ולהפעיל תוכנית למשיכת תושבים חדשים לקצרין שתעסוק בהרחבת החשיפה הציבורית לקצרין, לחיזוק תדמיתה ולמיצובה כיישוב המציע איכות חיים גבוהה אך בת השגה. לצורך כך, יקצה המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל מתקציבו סך של 3 מלש"ח, בפריסה שווה על פני השנים 2022-2024, בהתאם לתכנית העבודה שתגובש.

10. תכנית ייצוב רב שנתית – להנחות את משרד הפנים לתקצב תכנית ייצוב רב שנתית למועצה מקומית קצרין לשנים 2021-2025, כדלקמן:

2025	2024	2023	2022	2021	
				1	
2	3	6	11	2	שוטף
				4	פיתוח
		1	1		מנהלת קליטה דמוגרפית
			1		טיפול בשטחים ציבוריים לקראת קליטת תושבים
2	3	7	13	6	סה"כ

התקציב מותנה בעמידה לכל הפחות בתחזית גידול האוכלוסייה הבאה ע"פ נתוני מרשם האוכלוסייה.

2025	2024	2023	2022	2021	
10,967	10,444	10,165	9,153	8,750	מספר התושבים

ככל שקליטת התושבים על פי נתוני רשות האוכלוסין לא תתממש בהתאם לתחזית, התקציב יותאם לגידול בפועל. לצורך יישום הסעיף יעביר משרד האוצר תקציב ייעודי בסך 31 מלש"ח על פי הפריסה המוצגת לעיל ובכפוף לעמידה בתחזיות האוכלוסייה.

לטובת ביצוע הסעיף לעיל, תגיש המועצה המקומית קצרון לאישור משרד הפנים פירוט של ייעודי התקציבים האמורים לטובת מטרות שעולות בקנה אחד עם השיקולים להכרזה עליה כבעלת עדיפות לאומית, כפי שפורטו בהחלטה זו.

11. תכנית לפיתוח כלכלי וארגוני ("תכנית המראה") - להנחות את משרד הפנים לגבש בשיתוף הרשות המקומית קצרון תכנית לפיתוח כלכלי וארגוני על פי מתווה תכניות ההמראה. היקף המענקים הכולל יעמוד על סך של 18 מלש"ח ויוקצה לרשות בהרשאה להתחייב בשנים 2022-2023. לצורך כך, יקצה משרד הפנים מתקציבו 10 מלש"ח, ומשרד האוצר יקצה למשרד הפנים תקציב ייעודי בסך של 8 מלש"ח.

12. תכנון העיר קצרון

א. שטח אש "אחמדיה" – להנחות את משרד הביטחון וצה"ל לבצע עבודת מטה, בשיתוף משרד הבינוי והשיכון, מינהל התכנון והמועצה מקומית קצרון, במהלך שנת 2022, לבחינת גבולות שטח האש "אחמדיה", במטרה לאפשר לעיר קצרון גידול והתפתחות. מסקנות עבודת המטה יוצגו לממשלה ברבעון הרביעי של שנת 2022.

ב. בהתאם ובכפוף להמלצות עבודת המטה בסעיף א', להנחות את משרד הבינוי והשיכון לקדם בשנת 2023, ולהביא בפני המוסדות התכנון המוסמכים תכנית מתאר כוללנית מעודכנת לקצרון, שתכלול את שטח האש "אחמדיה", כך שיעד האוכלוסייה שלה יעמוד על 50,000 תושבים עד לשנת 2040, תוך התאמת כלל התשתיות העירוניות לגידול הצפוי וליצירת סביבת מגורים איכותית.

כללי

13. מענק פיתוח – להנחות את משרד הפנים להקצות 40 מלש"ח בפריסה שווה על פני השנים 2022-2025 לטובת מענקי פיתוח

לקצרין ולמועצה האזורית גולן, לצורך חיזוק היישובים והשלטון המקומי הכלולים בהחלטה זו, ולקידום ומימוש מטרות החלטה זו וזאת בתחום פעולתן וסמכותן של הרשויות המקומיות. חלוקת התקציב בין הרשויות תהיה על פי נוסחת הקצאת תקציבי הפיתוח הנהוגה במשרד הפנים. הקצאת התקציב תיעשה לפי תכנית פעולה שתקבע את היעדים וסל השימושים שבגינם ניתן יהיה לעשות שימוש, ותוכל לכלול בין היתר השלמת מאצ'ינג לפרויקטי תשתית, בינוי ופיתוח והנגשת מבני ציבור. התקציב יוקצה לרשות המקומית בכפוף להליכי אישור תקציב בלתי רגיל (תב"ר) כמפורט בנוהלי משרד הפנים ויינתן בנוסף ומבלי לפגוע בכל מענק אחר. לצורך כך, יקצה משרד הפנים מתקציבו 15 מלש"ח בפריסה שווה על פני השנים 2022-2025, ומשרד האוצר יקצה למשרד הפנים תקציב ייעודי בסך 25 מלש"ח בפריסה שווה על פני השנים 2022-2025.

14. שירותי דת - להנחות את המשרד לשירותי דת להקצות 4 מלש"ח מתקציבו בשנים 2024-2025 בהרשאת להתחייב, עבור הקמת מבני דת ובתי עלמין בקצרין ובמועצה האזורית גולן (2 מלש"ח עבור כל מועצה) בכפוף לבחינת הצרכים בשטח ובהתאם לתוכנית העבודה המשרדית. כמו כן, המשרד יהיה רשאי לתת עדיפות בשנים 2022-2023 לתקצוב שיפוץ ובניית מבני דת ובתי עלמין בקצרין ובמועצה האזורית גולן בהתאם לתכנית העבודה המשרדית.

15. שחרור שטחי אש – להנחות את משרד הביטחון וצה"ל להשלים עד לרבעון הרביעי של שנת 2022 את עבודת המטה לבחינת שחרור שטחי אש בנפת גולן ופינויים, בשים לב לצורכי הפיתוח וההתיישבות. מסקנות עבודת המטה יוצגו לממשלה ברבעון הרביעי של שנת 2022.

16. פינוי מוקשים - לרשום את הודעת משרד הביטחון כי בשנים 2023-2022 הרשות לפינוי מוקשים צפויה להקצות כ-27 מיליון ש"ח (13.5 מלש"ח בשנה) מתקציבה לפינוי שדות מוקשים בנפת הגולן, בתיאום עם המועצה האזורית גולן וזאת בהתאם לסדרי העדיפות הקיימים.

17. הסרת חסמי פיתוח – לרשום את הודעת משרד הבינוי והשיכון ורמ"י כי בכוונתם להביא בפני הוועדה לתכנון ופיתוח פרויקטים להסרת חסמי פיתוח ובנייה שיאפשרו הרחבה משמעותית ביישובים במועצה האזורית גולן ובקצרין. כלל הפרויקטים ייבחנו במסגרת כללי רמ"י ומשרד הבינוי והשיכון. במסגרת זו ייבחנו בין

היתר הפרויקטים הבאים: כבישים עוקפים ליישובים בני יהודה, חד נס, כביש ונווה אטי"ב; פיתוח אזורי תעסוקה ליישובים וחסמי פיתוח ובינוי נוספים שאינם מקבלים מענה בהחלטה זו, והכול על פי הנחיית ועדת היישום ובהתאם לתכנית הדמוגרפית ויעדיה.

18. הרחבת מסופונים מועצה אזורית גולן - להנחות את משרד התחבורה להקצות עד 1 מלש"ח מסל הבטיחות לשנת 2021-22, שיוקצו בשנת 2022, ולהנחות את משרד האוצר להקצות למשרד התחבורה תקציב בסך 1 מלש"ח בשנת 2023, לצורך הרחבת המסופונים בבתי ספר אביטל, שורשים ומצפה גולן. כל זאת על פי הסדר השתתפות הרשויות המקומיות (מאצינג) ובהתאם לתיעודו, כללי ונוהלי משרד התחבורה.

19. ביצוע הסדרי העלאה והורדת תלמידים - להנחות את משרד התחבורה להקצות עד 2 מלש"ח מסל הבטיחות לשנת 2021-22, שיוקצו בשנת 2022, ולהנחות את משרד האוצר להקצות למשרד התחבורה תקציב בסך 2 מלש"ח בשנת 2023 לצורך תכנון וביצוע הסדרי העלאה והורדה בבתי ספר מעיינות, מעלות הגולן, ילקוט רועים, דמוקרטי ואולפנה, כל זאת על פי הסדר השתתפות הרשויות המקומיות (מאצינג) ובהתאם לתיעודו, כללי ונוהלי משרד התחבורה.

ב. הקמת יישובים חדשים

20. הקמת שני יישובים קהילתיים חדשים במועצה האזורית גולן ("אסיף ו-"מטר" – שמות זמניים)

א. בהתאם למדיניות הממשלה בדבר חיזוק ההתיישבות באזור הגולן ובהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה 1.1800, לבחון הקמת שני יישובים קהילתיים במועצה אזורית גולן, המיועדים לקלוט כ-2000 משפחות (כל אחד) במרחבים להלן:

(1) צפונית לצומת השריון ודרומית ליישוב שעל (ממערב לכביש 978)

(2) במרחב מדרום וממזרח ליישוב יונתן.

(3) ככל שלא ימצא איתור מתאים באחד המרחבים המוצעים לעיל, לבחון הקמת יישוב במרחב שמצפון מזרח ליישוב רמת מגשימים וממערב לכביש 98.

ב. להנחות את רמ"י לרכז ביצוע עבודת מטה בתוך 12 חודשים לצורך גיבוש החלטה בדבר הקמת היישובים האמורים, בשיתוף ובתיאום עם משרדי הממשלה הנוספים הנדרשים, לרבות משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, משרד הבינוי והשיכון ומשרד החקלאות ופיתוח הכפר בהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1800 בדבר קבלת החלטה בנושא הקמת יישובים חדשים. לצורך כך, יקצה משרד האוצר לרמ"י תקציב ייעודי עד 2 מלש"ח (עד 1 מלש"ח לכל יישוב) בשנת 2022.

ג. להנחות את משרד האוצר להכין התייחסות כלכלית-תקציבית להקמת היישובים במסגרת הכנת עבודת המטה לקראת גיבוש החלטה בדבר הקמת היישובים האמורים.

ד. להנחות את יו"ר המועצה הארצית לתכנון ולבנייה להביא בתוך 60 יום מסיומה, את עבודת המטה האמורה בסעיף (ב) בדבר הקמת היישובים החדשים במועצה אזורית גולן, לדיון לפני המועצה הארצית לצורך בחינת ההיבטים התכנוניים הנדרשים והיבטים נוספים הכרוכים בהם, לגבש את המלצתה בנושא ולהגישה לממשלה, וזאת במסגרת תפקידה לייעץ לממשלה, בהתאם לסעיף 2 לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965, ובהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1800.

21. תוצרי עבודת המטה, לרבות הבדיקה הכלכלית-תקציבית וכן המלצות המועצה הארצית לתכנון ולבנייה יובאו בפני הממשלה לצורך קבלת החלטה בדבר הקמת היישובים החדשים במועצה אזורית גולן.

ג. פיתוח הכלכלה המקומית והאזורית

פיתוח תחום התיירות

22. **שביל ישראל לאופניים - מקטע גולן** –

א. לרשום את הודעת יו"ר הקרן לשטחים פתוחים לפיה הוקצה תקציב בסך 17.8 מלש"ח לביצוע שביל ישראל לאופניים – מקטע גולן.

ב. להנחות את יו"ר הקרן לשטחים פתוחים להביא בפני הנהלת הקרן החלטה על יציאה לביצוע של המקטע הצפוני העובר

בגולן של שביל ישראל לאופניים עד הרבעון הראשון של שנת
2022.

23. שיקום, פיתוח והנגשה של שטחים פתוחים - להנחות את יו"ר
הקרן לפנות להנהלת הקרן לשטחים פתוחים בבקשה להקצאה של
עד 15 מלש"ח בפריסה שווה על פני השנים 2022-2025 לטובת
פיתוח, הנגשה ושיקום של שטחים פתוחים המצויים בתחום
המועצה האזורית גולן ובקצרין, לרבות חניוני לילה, בכפוף לכך
שיוגשו בקשות מתאימות, והכול בהתאם לכללים והחלטות
הנהלת הקרן.

24. פיתוח תשתיות תיירות - להנחות את משרד התיירות להקצות
תקציבים לצורך השקעה בתשתיות תיירותיות ציבוריות (צת"פ)
בנפת גולן, זאת בהתאם לנוהלי המשרד הרלוונטיים. למטרה זו
יקצה משרד התיירות, מתוך החלטת ממשלה מס' 326 מיום
16.08.2020, סך כולל של עד 30 מלש"ח בשנת 2022.

25. אכסון מלונאי - להנחות את משרד התיירות להקצות תקציבים על
פי החוק לעידוד השקעות הון, וזאת באמצעות מינהלת ההשקעות
בתיירות לטובת מתן מענקי הקמה למתקני אכסון מלונאי בנפת
גולן. למטרה זו יקצה משרד התיירות סך כולל של עד 30 מלש"ח
לשנים 2022-2026, ובלבד שהתקציב בגין כל שנה (בסך של עד 6
מיליון ש"ח) ינוצל במלואו באותה שנה.

26. שיווק מתחמי תיירות - להנחות את רמ"י להוציא לשיווק, בתוך
18 חודשים, לפחות מגרש אחד בנפת גולן לפי מיפוי שנערך במשרד
התיירות בשיתוף רמ"י. משרד התיירות יסייע לרמ"י בהכנת תיקי
השיווק ורמ"י תשווק את הקרקע.

27. ייעוץ תיירותי - משרד התיירות יקצה 200 אלש"ח מתקציבו
בשנים 2022-2025 לטובת מתן ייעוץ מקצועי –תיירותי לזמרים
ועסקים בענף התיירות בנפת גולן בנושאים שונים כגון: שיווק,
תפעול, ניהול וייעוץ סטטוטורי טרם ההקמה, והכול בהתאם
לנוהלי משרד התיירות.

28. משרד התיירות יקצה עד 300 שעות בהתאם לצרכים שיעלו
מהשטח בין השנים 2022-2024 לייעוץ לנפת גולן לצורך בניית
תכנית אב לתיירות וליווי מקצועי לקידום התיירות באזור, בכלל
זה בתחום השיווק ופיתוח תשתיות תיירותיות ציבוריות, והכל
בהתאם ובכפוף לנוהלי המשרד.

29. שימור ומורשת – בהמשך להצעות שהוגשו למשרד ירושלים ומורשת במסגרת הליך ה"קול הקורא" לפיתוח מיזמי מורשת לשנים 2021-2026 שפורסם לציבור, להנחות את אגף מורשת במשרד ירושלים ומורשת (להלן - אגף מורשת) להקצות 32 מלש"ח מתקציבו בהרשאה להתחייב על פני השנים 2022-2026, לקידום תחומי המורשת הבאים:

א. פיתוח מורשת מרחבית לרבות מורשת העת העתיקה, העת החדשה ותקופת הציונות בנפת גולן בהיקף של 14 מלש"ח.

ב. פיתוח מכלול בתי הכנסת העתיקים בגולן בהיקף של 10 מלש"ח.

ג. פיתוח תשתיות ותכני מורשת בתחום המוזיאונים בקצרין בהיקף של 8 מלש"ח.

הקצאת התקציב וקידום תחומי המורשת, כאמור, ייעשו בכפוף לאישורם על ידי ועדת ההיגוי הבין-משרדית המלווה את פעילות אגף מורשת; בהתאם לתנאים ולאמות המידה שאושרו על ידיה; בכפוף לנוהלי העבודה של אגף מורשת ובכפוף להוראות כל דין.

30. עוגן מסחרי מושך קהל - להנחות את רשות מקרקעי ישראל לקדם בפני מוסדות התכנון המוסמכים תכנית בינוי עבור מגרש 210 לפי תכנית ג/20013 בקצרין, אשר מיועד לשמש עוגן מסחרי מושך קהל, ולאחר מכן לשווקו במכרז פומבי וזאת בתוך עשרה חודשים מיום החלטת הממשלה.

31. חידוש המע"ר בקצרין – להנחות את המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל להקצות מתקציבו 4 מלש"ח בהרשאה להתחייב לשנים 2022-2024, לשיפוץ ושדרוג התשתיות הציבוריות בלבד במע"ר בקצרין ("מרכז איתן").

32. פיתוח פרויקטים תיירותיים בשמורות טבע וגנים לאומיים - הממשלה רושמת לפנייה את הודעת הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים לפיה הרשות תפעל לתכנון פרויקטים לתיירות נכנסת בשמורות טבע וגנים לאומיים בנפת הגולן, ובכלל זה - גן לאומי חמת גדר המרחצאות הרומיים, גן לאומי סוסיתא, שמורת טבע גמלא ושמורת הטבע בניאס.

מו"פ וחדשנות

33. מאיץ עסקי - להנחות את הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה והתעשייה לפעול לעידוד, לקידום ולפיתוח עסקים קטנים ובינוניים ביישובי המועצה האזורית גולן ובקצרין, בין היתר עבור עסקים בתחום התיירות-החקלאית והכפרית ולרבות באמצעות הפעלת מאיץ עסקי. לצורך כך יוקצו 3.5 מלש"ח בפריסה שווה על פני השנים 2022-2025, מהם 1.75 מלש"ח מתקציב משרד הכלכלה והתעשייה ו-1.75 מלש"ח כתקציב שיועבר ממשרד האוצר למשרד הכלכלה והתעשייה.

34. "קולות קוראים" אנרגיה - להנחות את משרד האנרגיה לתת עדיפות בקולות קוראים למו"פ, למוסדות מחקר הממוקמים בנפת גולן ו/או של מחקרים המתבצעים בנפת גולן בשנים 2022-2023.

35. עמדות טעינה רכב חשמלי – להנחות את משרד האנרגיה להקצות בשנת 2022, מתוך התקציב של סעיף 7 להחלטת ממשלה מס' 541 מיום 24 באוקטובר 2021 (להלן: "החלטה 541"), 0.5 מלש"ח עבור פריסת עמדות טעינה לרכב חשמלי בנפת הגולן. הקצאת הכסף תיעשה בדרך של מכרז בין הגורמים השונים היכולים לספק שירותי טעינה לציבור בעלי הרכב החשמלי בנפת הגולן, בהתאם לכל דין.

36. מדע וטכנולוגיה - להנחות את משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה לתמוך במחקר יישומי בגולן בהיקף של 7 מלש"ח, בפריסה שווה על פני השנים 2022-2025, מתוכם 6 מלש"ח לטובת חיזוק מו"פ יישומי, והיתרה בסך 1 מלש"ח לטובת קידום חינוך מדעי בקהילה, טכנולוגיה וחדשנות במועצה האזורית גולן ובקצרין, בכפוף לתכנית עבודה שתגובש בתוך 90 יום. לצורך כך, יקצה משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה מתקציבו 6 מלש"ח בשנים 2022-2025, ומשרד האוצר יעביר למשרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה תקציב ייעודי בסך 1 מלש"ח בפריסה שווה על פני השנים 2022-2025.

37. מעבדה חיה לחקלאות – על מנת לקדם את נפת הגולן כאזור מוביל בחקלאות מתקדמת ובהתאם לתכנית האסטרטגית של משרד החקלאות ופיתוח הכפר (להלן: "משרד החקלאות") בנושא קידום חקלאות מבוססת מידע ובינה מלאכותית, לרשום את הודעות משרד החקלאות והרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית (להלן: "רשות החדשנות") כי יפעלו לצורך קידום בסיס נתונים חקלאיים

מתקדם לשימושי בינה מלאכותית על בסיס השטחים החקלאיים והפעילויות החקלאיות בנפת הגולן (להלן: "מעבדה חיה לחקלאות הגולן"), וכן סיוע בעידוד הפעלת ארגזי-חול רגולטוריים לניסויים בתחום החקלאות בעלי חדשנות טכנולוגית. לצורך כך, יקצה משרד החקלאות מתקציבו 3 מלש"ח בשנים 2022-2025, ומשרד האוצר יעביר למשרד החקלאות תקציב ייעודי בסך 1 מלש"ח בשנים 2022-2025. התקציב יוקצה בהתאם לאבני הדרך שיגובשו לפרויקט האמור.

38. קידום יזמות והרצה (פיילוטים) – לרשום את הודעת רשות החדשנות כי תפעל בנפת הגולן מול קהילות היזמים, גופי המו"פ, מכוני המחקר, התשתיות להרצת פיילוטים וניסויים, על מנת לעודד הקמת חברות הזנק ופעילות מחקר, פיתוח והדגמה באזור על בסיס זיהוי חוזקות מקומיות, וכן על מנת להגדיל את הנגישות של חוקרים ויזמים למסלולי ההטבות המופעלים על-ידי רשות החדשנות. פעילות רשות החדשנות כאמור בסעיף זה ובסעיף 37 לעיל, תבוצע בהתאם להוראות החוק לעידוד מחקר, פיתוח וחדשנות טכנולוגית בתעשייה, תשמ"ד-1984, סמכויותיה והאמצעים העומדים לרשותה.

39. מיזמי חקלאות מתקדמת ואגריטק – להנחות את משרד החקלאות ופיתוח הכפר להקצות 7 מלש"ח בשנים 2022 – 2024, לפרסום קול קורא שנתי או רב שנתי למיזמים העוסקים בפיתוח חקלאות עתירת ידע בנפת גולן, ולגבש תכניות הדרכה במטרה לתרום להרחבת שרשרת הערך החקלאית של האזור, לקדם פיתוח חקלאות מבוססת ידע וטכנולוגיה ולהוביל חדשנות חקלאית בעלת ערך מוסף כלכלי אזורי. הקצאת התקציב תהיה בהתאם לקול קורא השנתי או הרב שנתי שיפורסם. לצורך כך, יקצה משרד החקלאות מתקציבו 5 מלש"ח בהרשאה להתחייב לשנים 2022-2024, ומשרד האוצר יעביר למשרד החקלאות ופיתוח הכפר תקציב ייעודי בסך 2 מלש"ח בהרשאה להתחייב לשנים 2022-2024.

40. הרחבת קלסטר הפודטק – לשם חיזוק תחום האגריטק בנפת גולן, להנחות את משרד הכלכלה והתעשייה לגבש מנגנון בתוך 180 יום, לטובת הרחבת הפעילות הכלכלית בתחום הפודטק שקודמה בהחלטת הממשלה מס' 3740 מיום 15.04.2018, בתיאום עם אגף תקציבים במשרד האוצר. משרד הכלכלה והתעשייה יהיה רשאי

להסיט את תקציב משרד האוצר בסעיף 46 (עידוד היצוא) עבור מימוש סעיף זה.

41. קידום תחבורה חכמה - להנחות את משרד התחבורה לקדם את התחבורה החכמה בקצירן באמצעות איתור ומיפוי המרחב הדורש פתרון טכנולוגי בשנת 2022.

42. השקעות אימפקט - להנחות את מנכ"ל משרד ראש הממשלה לעמוד בראש צוות בין-משרדי, שמטרתו למשוך השקעות, לרבות השקעות זרות עם תשואה חברתית או סביבתית מדידה, לצד תשואה כלכלית (להלן: "השקעת אימפקט") לנפת גולן.

בצוות יהיו חברים מנכ"לי המשרדים והגופים הבאים: במשרד הכלכלה והתעשייה, החדשנות, המדע והטכנולוגיה, רשות החדשנות, משרד המשפטים, החשב הכללי והממונה על התקציבים במשרד האוצר. משרדי ממשלה ואנשי מקצוע נוספים יזומנו לדיוני הצוות בהתאם לנושאים הרלוונטיים אליהם.

המלצות הצוות יגובשו בתוך 120 יום ממועד החלטה זו, תוך התייחסות לנושאים הבאים:

א. סקירה בין-לאומית של כלים מרכזיים המשמשים להגדרה ולמדידה של השקעות אימפקט ופרקטיקות מקובלות בעולם.

ב. זיהוי פוטנציאל למנופי צמיחה כלכלית מכלילה בת קיימא בנפת גולן.

ג. כתיבת תכנית עבודה עם יעדים ומדדים ברורים, לתמיכה במנופי צמיחה אלו.

ד. יצירת כלי מדידה שמטרתו הערכת התשואה הכוללת, לרבות שיקולים כלכליים, חברתיים וסביבתיים, של מנופי הצמיחה שייקבעו.

ה. ניתוח עלות-תועלת של מנופי הצמיחה שיקבעו.

ו. בחינת כלי סיוע נוספים למשיכת השקעות אימפקט.

ז. המלצה שתובא לאישור הממשלה על פיילוט לפרויקט אימפקט בנפת גולן, לפי העניין.

43. הקמת פרויקט סולארי – עמק הבכא

א. להטיל על החשב הכללי במשרד האוצר להקים ועדת מכרזים בין-משרדית לפרויקטי אנרגיה מתחדשת בראשותו, בהשתתפות נציג אגף התקציבים במשרד האוצר, נציג משרד האנרגיה, נציג רמ"י ונציג רשות החשמל (להלן – ועדת המכרזים הבין-משרדית). להטיל על הוועדה לקדם פרויקט אנרגיה סולארית בשיטת PPP, אשר יכלול אגירת אנרגיה לפי כל דין, במתחם עמק הבכא (S1) כהגדרתו בשינוי מספר 9 בתמ"א 1 (תמ"א 41), בהתאם להחלטת המועצה הארצית לתכנון ולבנייה מיום 4.5.2021 (להלן – מתחם עמק הבכא). הכנת התכנית והגשתה תיעשה לפי כל דין ובכלל זה הוראות חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965.

ב. להטיל על שרת האנרגיה, בכפוף למנגנון הקבוע בסעיף 19 לחוק משק החשמל, לדרוש מבעל רישיון לניהול המערכת להגיש לאישורה, בהתייעצות עם רשות החשמל ובהסכמת שר האוצר, תוכנית פיתוח אשר תביא בחשבון גם את הפוליגונים לאנרגיה מתחדשת שקבועים בתיקון 9 לתמ"א 1 (תמ"א 41), לרבות מתחם עמק הבכא.

ג. התכנית למתחם עמק הבכא תוגש בשים לב להנחיות הקבועות בתיקון 9 לתמ"א 1 (תמ"א 41) כפי שאושרה ע"י המועצה הארצית לתכנון ולבנייה, ותקודם במסגרת הוועדה לתשתיות לאומיות.

ד. על מנת לקדם מיזמים כלכליים שונים במתחם עמק הבכא ובאזורים נוספים, להנחות את משרד הביטחון, משרד האוצר, משרד ראש הממשלה ומשרד המשפטים להגיש את מסקנות התיאום הבין-משרדי בדבר דרכים אפשריות לשיפור והאצת הליכי פינוי שדות מוקשים ושטחי נפלים, כאמור בסעיף 6 להחלטת הממשלה מסי 208 מיום 1 באוגוסט 2021, עד לא יאוחר מיום 31.03.2022.

ה. על מנת להאיץ את המכרז האמור בסעיף א' ולהגביר את מידת הוודאות עבור המציעים, להנחות את הרשות לפינוי מוקשים ונפלים (רלפ"מ) לספק לוועדת המכרזים הבין-משרדית את המידע שברשות משרד הביטחון הנוגע למצב שדות המוקשים המצויים במתחם עמק הבכא.

ו. להנחות את משרד האנרגיה, משרד האוצר, משרד הביטחון, המשרד להגנת הסביבה, רשות מקרקעי ישראל, משרד החקלאות ופיתוח הכפר, רשות הטבע והגנים, רשות החשמל וכלל משרדי הממשלה הרלוונטיים לעניין, לפעול בהתאם לסמכותם לפי דין לביצוע הפעולות הנדרשות בתחומי אחריותם הנדרשות לטובת קידום פרסום המכרז.

44. קידום ייצור אנרגיה מתחדשת בדו שימוש עם המשך שימוש חקלאי

א. להטיל על הוועדה המשותפת למשרדי האנרגיה ומשרד החקלאות ופיתוח הכפר שהוקמה לצורך שיפוט ההצעות שהוגשו במסגרת ה"פנייה להגשת תכניות מקדימות לדו-שימוש באנרגיות מתחדשות בשטחים חקלאיים" מתאריך 21.4.2021, להעביר לוועדת העורכים של תמ"א 10 את כלל ההצעות שייבחרו על ידיה, לרבות ההצעות שייבחרו בשטחי נפת הגולן. זאת על מנת שההצעות תובאנה בחשבון במסגרת הכנת תמ"א 15/ד/10 שעליה הורתה המועצה הארצית לתכנון ולבנייה בהחלטתה מיום 2.11.2021. למען הסר ספק, אין באמור כדי לפגוע בחובה לעמוד בתנאים לקבלת תעריף ובמכסה שנקבעו בהחלטת רשות החשמל בנושא קביעת אסדרה לייצור חשמל בטכנולוגיה פוטו-וולטאית במתקני חלוץ אגרו-וולטאיים (מספר החלטה: 62003).

ב. לרשום את הודעת רשות מקרקעי ישראל, כי תערוך עסקות לבקשות שיוגשו לרשות עבור כלל ההצעות שייבחרו על ידי הוועדה המשותפת כאמור בסעיף א' לעיל לרבות ההצעות שנבחרו בשטחי נפת הגולן, בתנאים הקבועים למתקן חלוץ אגרו וולטאי על פי החלטת ועדת המשנה מיום 3.6.21, בתשלום מחיר אחיד, בהתאם לאסדרה הרלוונטית של רשות החשמל.

45. פרויקטי ייזום לדו שימוש בחקלאות (אגרו-וולטאי) בנפת הגולן

א. לרשום את הודעת רשות מקרקעי ישראל, כי בכוונתה לפרסם מכרזים לייזום מתקנים אגרו וולטאיים בנפת הגולן (להלן "מכרזי ייזום"), בשטחים בנפת הגולן שהוסכם עליהם בדיוני הצוות הבין-משרדי בהשתתפות משרד האנרגיה, רשות מקרקעי ישראל, מינהל התכנון, משרד החקלאות ופיתוח הכפר, משרד ראש הממשלה, משרד האוצר ורשות החשמל,

בשטח כולל של כ-1900 דונם. תכנון המרכיב החקלאי בפרויקטים ייערך בתיאום עם משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

ב. במסגרת מתווה המכרז יתחרו היזמים על המחיר לתשלום עבור קבלת ההרשאה לתכנן מיזם אגרו וולטאי, ועבור אופציה לקבלת חוזה חכירה ככל שיאושר התכנון, בכפוף לעמידה בתנאים שייקבעו, לרבות תשלום מחיר אחיד שייקבע במסמכי המכרז בהתאם להחלטות רמ"י התקפות לעת פרסום המכרז ויתואם עם אגף התקציבים, וזאת בנוסף למחיר ההצעה.

ג. לרשום את הודעת יו"ר רשות החשמל, כי בכפוף להחלטות מליאת רשות החשמל ועל פי כל דין, מתקנים אשר יוקמו במסגרת מכרזי ייזום אלו יוכלו להשתלב באסדרות ובהליכים תחרותיים רלוונטיים אשר יהיו בתוקף בעת הבשלת המתקנים לכדי הקמה.

קידום תעסוקה ופיתוח תעשייה ומסחר

46. עידוד היצוא - להנחות את מינהל סחר חוץ במשרד הכלכלה והתעשייה לפעול לטובת מתן כלי סיוע לעידוד השיווק לחו"ל לתאגידים מנפת גולן. לצורך יישום סעיף זה יקצה משרד הכלכלה והתעשייה מתקציבו הקיים לעידוד היצוא 10 מיליון ש"ח בפריסה שווה על פני השנים 2022-2025. בהיעדר ניצול תקציבי, יוקצה התקציב האמור ליתר הבקשות שהתקבלו באותה השנה. בנוסף, משרד האוצר יעביר למשרד הכלכלה והתעשייה 1 מלש"ח בשנים 2022-2023 לטובת עידוד היצוא כאמור, ואולם משרד הכלכלה והתעשייה יהיה רשאי להסיט את תקציב משרד האוצר בסעיף זה עבור מימוש סעיף 40 (פודטק) להחלטה זו.

47. הקמה או העתקת מפעלים – בשל הנסיבות הייחודיות המתקיימות בנפת הגולן לאור רצון הממשלה להכפיל את מספר התושבים כאמור בהחלטה זו והצורך למצוא להם מקומות תעסוקה, לצד הקושי של התעשייה בנפת הגולן לעמוד בתנאי החוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 (להלן - החוק לעידוד השקעות הון), להנחות את משרד הכלכלה והתעשייה לפנות בקול קורא לציבור וזאת במטרה לבחון את ההיתכנות להקמה לרבות הרחבת פעילות על ידי הקמת מפעל חדש מאזור שאינו אזור עדיפות לאומית לנפת הגולן או העתקה מאזור שאינו אזור עדיפות

לאומית, מפעל/ים משמעותיים שאינם/ם עומד בתנאי החוק לעידוד השקעות הון שיעסיק מספר משמעותי של עובדים בפריון גבוה כד שיתמוך בכוונת הממשלה להכפיל את מספר התושבים כאמור בהחלטה זו. ככל שימצא משרד הכלכלה והתעשייה, לאחר תיאום עם אגף התקציבים במשרד האוצר, כי ישנן חברות העומדות בתנאים כאמור וכי קיימת היתכנות, יקצה משרד הכלכלה והתעשייה מתקציבו, בהסכמה עם אגף התקציבים, 11 מלש"ח בהרשאה להתחייב בשנים 2022-2025.

48. תעשייה משלבת חקלאות בגולן - בהתאם לסיכום בין משרד ראש הממשלה, רמ"י, משרד הכלכלה והתעשייה ומשרד החקלאות ופיתוח הכפר:

א. לרשום את הודעת רשות מקרקעי ישראל לפיה בכוונתה לשווק את שבעת המגרשים צמודי הדופן בייעוד תעשייה וחקלאות בתכנית מספר 219-0431502, אשר כל מגרש ישווק כיחידה תכנונית אחת.

ב. משרד הכלכלה והתעשייה ייתן המלצות במגרשים אלו למפעלים שתחום עיסוקם תעשייה או מלאכה לפי תקנה 25 (5)(ב) לתקנות חובת המכרזים, תשנ"ג-1993, ובהתאם להוראות ונוהלי המשרד לעניין מתן המלצות כאמור, ובלבד שהמפעל יוקם בשטח שמיועד לתעשייה במגרש.

ג. להנחות את משרד הכלכלה והתעשייה לגבש בשיתוף עם משרד החקלאות אמות מידה נוספות לבקשות שיוגשו בהתאם לסעיף ב' לעיל, בשים לב לשימושים, התכליות והמיזמים הפוטנציאליים בעלי התרומה לאזור, בכפוף להוראות התכנית. בדיונים בבקשות אלו ישתתף נציג משרד החקלאות.

ד. להנחות את ועדת הפיתוח במינהל אזורי תעשייה במשרד הכלכלה והתעשייה להכיר באזור התעשייה כ"אזור תעשייה מיוחד" בהתאם לנוהל פיתוח אזורי תעשייה של היחידה. זאת לאור ייחודיות המגרשים המשלבים תעשייה וחקלאות אשר נותנים מענה לביקוש שלא ניתן לממש באזורי התעשייה הקיימים בנפת גולן ובארץ בכלל.

ה. לצורך פיתוח אזורי תעשייה בגולן, משרד הכלכלה והתעשייה יקצה מתקציבו 12 מלש"ח בהרשאה להתחייב

בשנים 2022-2023, ומשרד האוצר יעביר למשרד הכלכלה והתעשייה 10 מלש"ח בהרשאה להתחייב לשנים 2022-2023.

49. להנחות צוות בין-משרדי בהשתתפות משרד הכלכלה והתעשייה, משרד החקלאות ופיתוח הכפר, מינהל התכנון במשרד הפנים ורשות מקרקעי ישראל, לבחון בתוך 180 יום, חסמים ואתגרים הכרוכים בהגדרות הקיימות בתחומי התכנון, הרגולציה והתמיכה בייצור מוצרים מתוצרת חקלאית בנפת הגולן. בהתאם להמלצות הצוות יגובשו המלצות לכלים ייחודיים המותאמים לפעילות כלכלית המשלבת חקלאות, תעשייה, חדשנות ושירותים בנפת גולן, אשר יובאו, לפי הצורך, לאישור הממשלה.

50. **אזור תעשייה משותף מועצה אזורית גולן** - לרשום את הודעת משרד הכלכלה והתעשייה לפיה יבצע סקר היתכנות להקמה או הרחבה של אזור תעשייה משותף עם יישובי התכנית כהגדרתם בהחלטת הממשלה מס' 717 מיום 28.11.2021, בנפת הגולן בקרקע בבעלות מדינה, וככל שתימצא היתכנות לפעול לקידום תכנית מפורטת לאזור זה. לאחר סיום התכנון תינתן עדיפות בפיתוח לאזור תעשייה זה.

51. **פיתוח תעסוקה והתיישבות** - להטיל על רשות מקרקעי ישראל לפרסם קול קורא להגשת הצעות להקמת מיזם אשר יכלול תעסוקה ומגורים תומכי תעסוקה ביישובי מועצה אזורית גולן ובקצרין. במסגרת הקול הקורא יתבקשו יזמים להגיש הצעות לפרוגרמה להקמת מיזם כאמור אשר תוכל להוות בסיס להקצאת הקרקע במסגרת מכרז או בפטור ממכרז.

52. **פיתוח מתחם לחקלאות מתקדמת ולמיזמים ציבוריים** –

א. להנחות את רשות מקרקעי ישראל, בשיתוף המועצה המקומית קצרין ומשרד החקלאות לערוך פרוגרמה לחטיבת קרקע בשטח של 300 דונם בקצרין, כך שתכלול בין היתר גם אפשרות להקמת מוקד לטיפולים וטרינריים בבעלי חיים ומוסד אקדמי להוראת רפואה וטרינרית, ככל שייקבע שיש בכך צורך על ידי מל"ג/ות"ת, וזאת מבלי לפגוע בסמכויות ובעצמאות מל"ג/ות"ת בעניינים אלו, ועוד שימושי קרקע נלווים אשר ישרתו את המתחם כולו, כולל שימושים סחירים נלווים.

ב. לרשום את הודעת רשות מקרקעי ישראל, לפיה לאחר השלמת הפרוגרמה, תקדם רשות מקרקעי ישראל בשנים 2022-2023, ממקורותיה תכנון סטטוטורי לשטח.

ג. לרשום את הודעת רשות מקרקעי ישראל, לפיה עם השלמת התכנון הסטטוטורי ואישור על ידי מוסדות התכנון המוסמכים, תביא לפני ועדת הפטור בקשה להקצות את השטח בפטור ממכרז לחברה הכלכלית של קצרין או למועצה מקומית קצרין, בהתאם לתקנות חוק חובת המכרזים, אשר תקדם את התכנון המפורט לשטח.

ד. לאחר הקצאת השטח כאמור יקצה משרד החקלאות ופיתוח הכפר 4 מלש"ח בהרשאה להתחייב לשנים 2022-2025. לצורך כך, יקצה משרד החקלאות ופיתוח הכפר מתקציבו 2 מלש"ח בהרשאה להתחייב לשנים 2022-2025, ומשרד האוצר יעביר למשרד החקלאות ופיתוח הכפר תקציב ייעודי בסך 2 מלש"ח בהרשאה להתחייב לשנים 2022-2025.

ה. בהתאם לפרוגרמה ובכפוף לתכנית מאושרת, להנחות את משרד החקלאות ופיתוח הכפר לקדם את פיתוח הפארק החקלאי ואת תשתית מוקד לטיפולים וטרינריים בבעלי חיים, מתקציב הפיתוח שהוגדר בסעיף ד' לעיל.

53. מכללה טכנולוגית לנוער חרדי נושר – להנחות את משרד החינוך להרחיב את התכנית הפועלת כיום ביישובים הכלולים בהחלטה זו לתלמידים שנשרו ממסגרות חינוך פנימייתי חרדי באמצעות בינוי כיתות לימוד נוספות. לצורך כך משרד החינוך יעביר 20 מלש"ח בשנים 2022-2025 ומשרד הפנים יעביר למשרד החינוך 5 מלש"ח בשנים 2022-2025.

54. מתחמי עבודה משותפים - לצורך עידוד תעסוקה בנפת הגולן, המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל יקצה עד 5 מלש"ח בשנים 2022-2025 לטובת הקמת מתחמי עבודה משותפים במועצה האזורית גולן על מנת להרחיב את אפשרויות התעסוקה בשטח המועצה. הקצאת התקציב מותנית בהקצאת תקציב תואם (מציינג) על ידי המועצה האזורית. הקצאת התקציב מותנית באישור תוכנית העבודה על ידי המשרד. ככל שהתוכנית תעמוד במדדי ההצלחה שיוגדרו, לרבות שיעורי התפוסה והביקושים, ידונו המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל ומשרד האוצר

בתוכנית המשך של עד 5 מלש"ח נוספים שיוקצו על ידי המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל.

מנועי צמיחה לרשות המקומית

55. לשכה אזורית – רשות האוכלוסין וההגירה בקצרין – לרשום את הודעת שרת הפנים לפיה לשכת האוכלוסין בקצרין תפעל כלשכה אזורית מתוך קריית הממשלה שתוקם בקצרין ללא כל השתתפות של המועצה המקומית קצרין. עם גידול היקף פעילות הלשכה, יותאם כוח האדם בלשכה לצורכי תושבי נפת הגולן וקצרין כפי שיהיו.

56. פינוי מערומי בזלת – רשות מקרקעי ישראל תקבע מתווה שבאמצעותו תפעל לפינוי מערומי בזלת במועצה האזורית גולן. רמ"י תפעל להתקשרות עם המועצה האזורית לביצוע הפעולות בכפוף לתשלום מלא תוך תשלום תמלוג בהתאם להחלטות המועצה ובכפוף לכל דין.

שיפור איכות החיים בגולן

חינוך למצוינות

57. יוזמות חינוכיות – להנחות את משרד החינוך לעודד פעילויות ויוזמות פדגוגיות-חינוכיות במוסדות החינוך בקצרין וביישובי מועצה אזורית גולן בהיקף של 10 מלש"ח, בשנים 2022-2025, לרבות יוזמות חדשניות בתחומי טכנולוגיית עילית. לצורך כך יקצה משרד החינוך מתקציבו 1 מלש"ח בשנים 2022-2025, ומשרד האוצר יעביר למשרד החינוך תקציב ייעודי בסך 4 מלש"ח בשנים 2022-2025, עבור היוזמות הטכנולוגיות. בנוסף יקצה משרד החינוך מתקציבו סך של 5 מלש"ח עבור יוזמות שאינן טכנולוגיות בפריסה שווה על פני השנים 2022-2025. חלוקת התקציב תיעשה בהתאם לקריטריונים שוויוניים שיגובשו ע"י הגורמים המוסמכים במשרד החינוך.

58. חינוך בלתי פורמלי – להנחות את משרד החינוך להקצות 7 מלש"ח בפריסה שווה על פי השנים 2022-2025, לטובת הפעלת תכניות ומיזמים חינוכיים בקצרין ובמועצה אזורית גולן. הרשויות המקומיות לא תחויבנה לשאת בהשתתפות כספית במסגרת פעילויות אלו. לצורך כך יקצה משרד החינוך מתקציבו 3 מלש"ח בפריסה שווה על פני השנים 2022-2025, ומשרד האוצר יעביר

למשרד החינוך תקציב ייעודי בסך 4 מלש"ח בפריסה שווה על פני השנים 2025-2022.

59. גיוס והכשרות מורים – להנחות את משרד חינוך להקצות 5 מלש"ח בשנים 2025-2022, לעידוד וקליטה של סטודנטים לחינוך והוראה ופיתוח מקצועי של עובדי הוראה שיתגוררו ויעבדו בקצרים ובמועצה אזורית גולן במהלך לימודיהם. הקצאת התקציב תבצע בהתאם לתכנית עבודה שיגבש משרד החינוך בתוך 90 יום. ואולם, ככל שבכוונת משרד החינוך יהיה להקצות את התקציב, כולו או חלקו, לטובת שכר או הטבות כספיות אחרות הקשורות בעבודה, הדבר ייעשה בהסכמת הממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר. לצורך כך יקצה משרד החינוך מתקציבו 1 מלש"ח בשנים 2025-2022, ומשרד האוצר יעביר למשרד החינוך תקציב ייעודי בסך 4 מלש"ח בשנים 2025-2022.

60. השלמת בינוי אולפנה - בהמשך לסעיף 8 בהחלטת הממשלה מס' 1739 מיום 22 ביוני 2014, להנחות את משרד החינוך להקצות 4 מלש"ח בשנים 2025-2022, בהתאם לנוהלי הפיתוח של משרד החינוך, להשלמת תקצוב בינוי האולפנה המשותפת למועצה אזורית גולן ולקצרים. לצורך כך, יעביר משרד האוצר למשרד החינוך תקציב תוספתי ייעודי בסך 4 מלש"ח לשנים 2025-2022.

61. פרויקט אודם של משרד הביטחון – לרשום את הודעת משרד הביטחון לפיה יפעיל החל משנת 2022, את תכנית "אודם" בקצרים שתכליתה פיתוח מנהיגות טכנולוגית ביטחונית, בדגש על נערות ועל נוער מהפריפריה.

62. סל תרבות - להנחות את משרד התרבות והספורט להקצות מתקציבו 1.6 מלש"ח בשנים 2025-2022, במסגרת מבחני תמיכה בסל תרבות עירוני, וזאת נוסף על התקצוב שלו זכאות הרשויות במסגרת עמידתן בתבחינים שפורסמו או יפורסמו לשנים 2025-2022. הקצאת התקציב בין רשויות ההחלטה תבוצע בהתאם לנוסחאת הקצאת התקציב הנהוגה במשרד התרבות והספורט. כן יבחן המשרד מתן העדפה בסיוע, להקמה ולשדרוג מתקני ספורט לקצרים ולמועצה אזורית גולן, במסגרת תכנית המתקנים הלאומית.

שימור ופיתוח בר קיימא של המרחב הציבורי

63. כלכלה מעגלית - להנחות את המשרד להגנת הסביבה לפנות להנהלת הקרן לשמירת הניקיון (להלן: הקרן) בבקשה, כי תבחן, בכפוף לחוק שמירת הניקיון, תשמ"ד-1984 והתקנות שעל פיו, להקצות סכום של עד 0.4 מלש"ח עבור הכנת תכנית כלכלה מעגלית אזורית לנפת הגולן, בהלימה עם התוכנית האסטרטגית לכלכלה מעגלית של המשרד להגנת הסביבה ובנוגע לכלל זרמי הפסולת (לרבות פסולת עירונית ופסולת בניין ולמעט פסולת חקלאית), וסכום של עד 10 מלש"ח עבור יישומה של התוכנית. הקצאת הסכומים האמורה תהיה לאחד ו/או יותר מאלו – מועצה אזורית גולן, מועצה מקומית קצרין ו/או אשכול גליל מזרחי, הכול בהתאם להחלטת הקרן לשמירת הניקיון ובתנאים שייקבעו על ידיה, ובתנאי שבכלל הנושאים תינתן התייחסות/מענה לאזור נפת הגולן כולו ולכלל היישובים נשוא החלטה זו.

64. תכנית היערכות לשינוי אקלים – בשל רגישות המרחב הגולני לשינויי אקלים והצורך להיערך לקראתם, להנחות את המשרד להגנת הסביבה להכין תכנית פעולה להיערכות לשינוי אקלים בנפת הגולן. התוכנית תהיה מבוססת על תכנית היישום הלאומית להתמודדות עם משבר האקלים ועל תרחישי אקלים מעודכנים לאזור. לצורך כך יקצה משרד האוצר למשרד להגנת הסביבה תקציב ייעודי בסך 0.5 מלש"ח בשנת 2022. הקצאת הסכומים האמורה תהיה לאחד ו/או יותר מאלו – מועצה אזורית גולן, מועצה מקומית קצרין ו/או אשכול גליל מזרחי, הכול בהתאם להחלטת המשרד ובתנאים שייקבעו על ידיו, ובתנאי שבכלל הנושאים תינתן התייחסות/מענה לאזור נפת הגולן כולו ולכלל היישובים נשוא החלטה זו.

65. מניעת זיהום מקורות מים – להנחות את המשרד להגנת הסביבה לבצע מחקרים למניעת זיהום מקורות מים בנפת הגולן, בדגש על בחינת כושר הנשיאה של אגני הנחלים לבקר ומזהמים אורגניים נוספים. לצורך כך יקצה המשרד להגנת הסביבה מתקציבו עד 1 מלש"ח בשנת 2022.

66. מניעת מחלות - להנחות את המשרד להגנת הסביבה לבצע מחקרים למציאת פתרונות למניעת התפשטות מחלות והערכת יעילותם, בנפת הגולן, בנוגע למחלות הבאות: עכברת, מחלות מעיים זיהומיות, מחלות זואוונטיות, לרבות לישמניה ולבצע סקר וקטורים וחיות מאגר למחלות זואוונטיות. לצורך ביצוע מחקרים

כאמור, המשרד להגנת הסביבה יקצה מתקציבו 0.5 מלש"ח בשנת 2022.

67. צמצום זיהום בנחלי הגולן - במטרה לצמצם זיהומים ומחלות הקשורים לזרימות מים ושפיעות באגן ההיקוות של הכנרת הנובעים בנפת גולן, אשר פוגעים בשמורות טבע ואתרי תיירות בגולן, לרשום את הודעת רשות הטבע והגנים על יישום תכנית לצמצום זיהומים באגני הניקוז בנפת גולן בהיקף של 25 מלש"ח בשנים 2022-2025. לצורך כך, הממשלה מנחה את יו"ר הקרן לשטחים פתוחים להביא בפני הנהלת הקרן החלטה לתקצוב התכנית כאמור בסך של 15 מלש"ח בשנים 2022-2025, בכפוף להעמדת תקציב משלים מצד רשות הטבע והגנים בסך 10 מלש"ח בשנים 2022-2025.

68. שבילי אופניים - להנחות את משרד התחבורה להקצות עד 2 מלש"ח בשנת 2022 לצורך השלמת רשת שבילי האופניים בקצרים, על פי הסדר השתתפות הרשויות המקומיות (מאצינג) ובהתאם לתיעודף, כללי ונוהלי משרד התחבורה.

69. קידום שמורות טבע וגנים לאומיים בגולן –

א. אזור רמת הגולן מאופיין בשטחים גדולים ערכיים ורציפים שמהווים בית גידול למגוון רחב של בעלי חיים וצמחים, נחלים שופעים ומעיינות צלולים. משאבי הטבע הם האבן השואבת של התיירות באזור ומהווים תנאי הכרחי לקיום חקלאות מתפקדת שנדרשת למים, קרקע בריאה ומערכות טבעיות משגשגות.

ב. לרשום את הודעתה של רשות הטבע והגנים על כוונתה לקדם בנפת גולן הרחבה של שמורות טבע וגנים לאומיים לרבות במישורי הבזלת ואזורי הבתה העשבונית. לעניין אתר גלגל רפאים, תיבחן אפשרות לפיתוח ותפעול אתר הגלגל בתיאום ובשיתוף עם המועצה האזורית גולן. למען הסר ספק, לא ייכללו בשמורות הטבע שטחים המיועדים ליישובים החדשים ובהתחשב במטרות החלטה זו. האמור בהינתן מעורבות מועצה אזורית גולן בהתאם לכל דין.

70. מניעת הרעלת בעלי חיים - להנחות את המשרד להגנת הסביבה להכין תכנית לאומית למניעת הרעלת בעל החיים בנפת הגולן, בשיתוף עם משרד החקלאות ופיתוח הכפר, רשות שמורות הטבע

והגנים הלאומיים והרשויות המקומיות הרלוונטיות, שתכלול, בין היתר:

1. בחינת סיבות להרעלת בעלי החיים ברמת הגולן ודרכים למניעתה וצמצומה.
2. שיפור מנגנוני אכיפה ופיקוח למניעת הרעלת בעלי חיים בנפת גולן.
3. אישוש אוכלוסיית הנשרים ודורסים אחרים בנפת גולן.

לצורך הכנת התוכנית ויישומה יקצה המשרד הגנת הסביבה מתקציבו 1.5 מלש"ח בשנים 2022-2025, ומשרד האוצר יעביר למשרד להגנת הסביבה תקציב ייעודי נוסף בסך של 1.5 מלש"ח בשנים 2022-2025.

שיפור ופיתוח תשתיות חיים

71. מוכנות הרשויות לחירום - משרד הפנים יקצה עד 6 מלש"ח מתקציבו בשנים 2022-2025, לטובת קידום ופיתוח מוכנות הרשויות המקומיות לחירום בהתאם לתכנית עבודה שתגובש בתוך 60 יום מאישור ההחלטה על פי תבחינים מקצועיים שייקבעו על ידי המשרד, כגון השלמת והשמשת מקלטים ציבוריים, הקמת תשתית אינטרנט לשמירת הקשר עם התושבים בחירום הנמצאים במקלטים ומערכת לפתיחה מרחוק של המקלטים. התקציב כאמור הינו בנוסף ומבלי לפגוע בכל מענק או הקצאה שלהן תהיינה זכאיות מועצה אזורית גולן וקצרין.

72. הרחבת תכניות הרשות הלאומית לביטחון קהילתי - להנחות את המשרד לביטחון הפנים, באמצעות הרשות הלאומית לביטחון קהילתי, לפעול להרחבת תכניות הרשות הלאומית לביטחון קהילתי ברשויות המקומיות הרלוונטיות, ובכלל זה הרחבת המערכים הטכנולוגיים למניעת אלימות בתחומן, בהתאם לתכנית שתגובש במשרד בנושא בתוך 90 יום. לצורך כך יקצה המשרד לביטחון הפנים, באמצעות הרשות הלאומית לביטחון קהילתי, סך של 4.32 מלש"ח בשנים 2022-2025. יובהר כי סכום זה יכלול הן את התקציב השנתי המוקצה ליישום תכניות הרשות ברשויות המקומיות הרלוונטיות, אשר ביחס אליו נדרשות הרשות המקומיות הרלוונטיות להקצות השתתפות עצמית בהתאם לכללי

התכניות, והן תוספת ייעודית אשר תוקצה ללא השתתפות עצמית מצד הרשויות המקומיות הרלוונטיות.

73. בריאות –

א. להנחות את משרד הבריאות לתמוך בקופות החולים בסך 1.65 מלש"ח בשנים 2022-2023, לצורך הקמת שדות קליניים להכשרת סטודנטים בנפת הגולן, כתשתית שמאפשרת הגדלת מספר הסטודנטים והרופאים בנפת גולן. לצורך כך יקצה משרד הבריאות מתקציבו 1 מלש"ח בהרשאה להתחייב לשנים 2022-2023, ומשרד האוצר יעביר למשרד הבריאות תקציב ייעודי בסך 0.65 מלש"ח בשנים 2022-2023.

ב. לצורך הוספת שירותים ושעות פעילות במוקד רפואה דחופה הפועל בקצרין, שיספק מגוון שירותים רחב מעבר לשעות הפעילות השגרתיות של קופות החולים, להנחות את משרד הבריאות להקצות עד 3.5 מלש"ח מתקציבו (עד 0.875 מלש"ח בשנה בין השנים 2022-2025), ואת המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל להקצות עד 3.5 מלש"ח, בהתאם למכרז שתפרסם הרשות המקומית באישור משרד הבריאות, לשנים 2022-2025. לצורך כך, יעביר משרד האוצר למשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל עד 3.5 מלש"ח כתקציב ייעודי, בפריסה שווה על פני השנים 2022-2025. העמדת התקציב כאמור תהיה בכפוף לחתימת הסכמים עם קופות החולים, ובהתאם לסכומים שייקבעו במכרזים שמפעיל משרד הבריאות, ובהתאם למקובל בהפעלת מוקדי רפואה דחופה .

ג. להנחות את משרד הבריאות לתגבר את מערך קידום הבריאות הרשותי ברשויות המקומיות מועצה אזורית גולן וקצרין כדלקמן :

1. לתכנן ולממש תכנית פעולה רב-שנתית מבוססת נתוני הרשויות המקומיות והאזור לטובת קידום בריאות ומניעת תחלואה כרונית, באמצעות הצגת נתוני הבריאות העירוניים וגיבוש תמונת מצב-עתידי מיטבית.

2. להקצות ממקורותיו 0.1 מלש"ח בהרשאה להתחייב לשנים 2022-2024, לטובת הוצאה לפועל של התכנית הרשותית לקידום הבריאות, כפי שהיא גובשה עם נציגיו המקצועיים של משרד הבריאות.

74. חיזוק החוסן החברתי –

- א. להנחות את המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל להפעיל תכניות לחיזוק החוסן הקהילתי בקצרים בהיקף תקציבי של 3 מלש"ח בפריסה שווה על פני השנים 2022-2024. המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל יגבש בתוך 60 יום תכנית עבודה בתיאום עם הרשות המקומית.
- ב. להנחות את משרד הרווחה והביטחון החברתי להקצות תקן של 75% משרה לטובת עובד סוציאלי לתכנית ית"ד בקצרים בפריסה שווה בין השנים 2022-2025.
- ג. להנחות את משרד הרווחה והביטחון החברתי להשלים לתקן מלא (100% משרה) לטובת עובד סוציאלי לתכנית ית"ד במועצה אזורית גולן בפריסה שווה בין השנים 2022-2025.
- ד. להנחות את משרד הרווחה והביטחון החברתי להקצות 0.2 מלש"ח בשנת 2022 לטובת ציוד וריהוט למחלקה לשירותים חברתיים במועצה אזורית גולן.
- ה. לרשום את הודעת שר הרווחה והביטחון החברתי שלפיה יפעל להקמת בית לחיים לאנשים עם מוגבלות מעל גיל 21, וכן הקמת שני מועדוני רווחה ביישובי מועצה אזורית גולן ובקצרים, בכפוף לבדיקה מקצועית והיבטים משפטיים של גורמי המקצוע במשרדו.

75. אזרחים ותיקים –

- א. להנחות את המשרד לשוויון חברתי להקצות מתקציבו 0.8 מלש"ח בפריסה שווה על פני השניים 2022-2025 לטובת קידום היערכות להזדקנות האוכלוסייה ובכלל זה קידום ופיתוח פעילויות לאזרחים ותיקים במועצה אזורית גולן ובקצרים.
- ב. להנחות את משרד הרווחה והביטחון החברתי להקצות עד 1 מלש"ח לצורך הפעלת מועדון מופת לאזרחים ותיקים במועצה האזורית גולן בפריסה שווה בין השנים 2022-2025 ;
- ג. להנחות את משרד הרווחה והביטחון החברתי להקצות 1 מלש"ח, בפריסה שווה על פני השנים 2022-2025, עבור הפעלת מועדונים חברתיים (כולל רכזי מועדונים) לאזרחים ותיקים במועצה האזורית גולן בפריסה שווה בין השנים 2022-2025.

76. קידום קהילתי –

- א. להנחות את המשרד לשוויון חברתי להקצות מתקציבו 0.75 מלש"ח בפריסה שווה על פני השנים 2022-2025, לטובת קידום תכנית בקצרין למעורבות חברתית של צעירים למען הקהילה.
- ב. להנחות את המשרד לשוויון חברתי להקצות מתקציבו 0.6 מלש"ח בפריסה שווה על פני השנים 2022-2025, לטובת קידום תכנית במועצה האזורית גולן למעורבות חברתית של צעירים למען הקהילה.
- ג. להנחות את משרד הרווחה והביטחון החברתי להשלים לתקן מלא (100% משרה) עבור עובד סוציאלי קהילתי בקצרין בפריסה שווה בין השנים 2022-2025.
- ד. להנחות את משרד הרווחה והביטחון החברתי להקצות סך כולל של 1.292 מלש"ח לטובת הפעלת תכניות צי"ח בפריסה שווה על פני השנים 2022-2025 במועצה האזורית גולן ובקצרין.

77. עלייה וקליטה –

- א. משרד העלייה והקליטה יפעל לקיום יריד שנתי ייחודי בחו"ל לעידוד ההתיישבות בנפת הגולן בשנים 2022-2025. לצורך כך יקצה משרד העלייה והקליטה עד 1.5 מלש"ח בשנים 2022-2025, מתוך התקציב המיועד לפעילות עידוד עלייה בחו"ל, שיבוצעו בהתאם לתעריפים המקובלים במשרד לירידים מסוג זה במדינות השונות.
- ב. לרשום את הודעת משרד העלייה והקליטה לפיה יישובי מ.א גולן וקצרין יהיו פטורים מהשתתפות עצמית בתקצוב תכניות של קליטה בקהילה הנכללות בתמיכת משרד העלייה והקליטה לרשויות מקומיות לשנים 2022-2025.

פיתוח תשתיות אזוריות

- 78. פריסת סיבים אופטיים –** הממשלה רואה בפרישת סיבים בנפת גולן מרכיב מרכזי בהגשמת מטרות החלטה זו. לצורך כך, להנחות את מנכ"ל משרד ראש הממשלה להקים צוות עם מנכ"ל משרד התקשורת והממונה על התקציבים, או מי מטעמם, שיקבע בתוך 30 ימים ממועד החלטה זו את הצעדים הנדרשים, ככל שיידרשו,

לטובת פריסת רשת תקשורת מתקדמת כהגדרתה לפי סעיף 14א לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982, באזורים שבהם משרד התקשורת סבור כי ההיתכנות לפריסת סיבים אופטיים בלוחות זמנים סבירים היא נמוכה, ובכלל זאת תיבחן האפשרות לבצע זאת במסגרת עבודות פיתוח על פי דין, ובלבד שפריסת הרשת המתקדמת תיעשה בידי בעלי רישיונות מתאימים לפי חוק התקשורת ומבלי לפגוע בפעילות ארוכת הטווח של השוק.

79. להנחות את משרד התחבורה להקצות עד 3 מלש"ח בשנת 2022, לצורך תכנון מפורט של מסופים או מענה חלופי לתחבורה ציבורית ביישובי ההחלטה.

80. להנחות את משרד התחבורה להקצות עד 10 מלש"ח מסלי נתיבי ישראל בשנת 2022 לצורך ביצוע צומת יהודיה.

81. כביש גולן גליל –

א. להנחות את משרד התחבורה לבצע בשנת 2022 תכנון מוקדם של המקטע מצומת בית המכס העליון ועד לצומת גדות, או לחילופין עד לאזור תעשייה צח"ר. לצורך כך, יקצה משרד האוצר למשרד התחבורה תקציב ייעודי בסך 5 מלש"ח בשנת 2022.

ב. להנחות את משרד התחבורה לקדם בשנים 2022-2025, תכנון מפורט וקידום זמינות למקטע מצומת בית המכס העליון ועד לצומת גדות, או לחילופין עד לכניסה לאזור התעשייה צח"ר. לצורך כך, יקצה משרד התחבורה 40 מלש"ח בשנים 2022-2025 במסגרת תכנית החומש של נתיבי ישראל, ומשרד האוצר יעביר למשרד התחבורה תקציב ייעודי בסך 10 מלש"ח בשנים 2022-2025.

82. מוסד שיקומי בגולן – להנחות את מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון, בשיתוף עם משרד הבריאות ומשרד הרווחה והביטחון החברתי, לבצע באמצעות רשות מקרקעי ישראל בשנים 2022-2023, סקר היתכנות להקמת מוסד שיקומי שימוקם בנפת גולן.

83. החטיבה להתיישבות – בהתאם להוראות סעיף 8(א) להחלטה 1998, משרדי הממשלה יהיו רשאים להתקשר עם החטיבה להתיישבות בהסכמים פרטניים לצורך ייעוץ וביצוע פעולות

המנויות בהחלטת ממשלה זו על-ידי החטיבה בתחומי פעילותה כפי שנקבעו בהחלטה 1998, והכול בהתאם לאמור בהחלטה 1998.

84. ניהול ההחלטה –

א. להנחות את משרד ראש הממשלה להקים ועדת היגוי כללית בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה בהשתתפות כלל המשרדים הלוקחים חלק בהחלטה, ובהתייעצות עם רשויות ההחלטה, זאת לצורך ליווי, מעקב, הסרת חסמים ויצירת שיתופי פעולה בין-משרדיים ובין-מגזריים. ועדת ההיגוי הכללית תהיה רשאית לפנות לממשלה בבקשה להסטת תקציבים תוספתיים ייעודיים מתוך מקורות ההחלטה, לטובת כלי סיוע שביכולתם לסייע ליישום ההחלטה באופן מיטבי יותר, בשים לב לקצב גידול האוכלוסייה.

ב. להנחות את משרד ראש הממשלה ומשרד הבינוי והשיכון למנות בהסכמה פרויקטור שילווה את עבודת ועדת ההיגוי ויסייע למשרד ראש הממשלה בריכוז עבודת הוועדה. הפרויקטור ידווח לוועדת ההיגוי מדי רבעון על יישום ההחלטה, על חסמים ביישומה ופעולות שבוצעו להסרתם, יקיים מחקר מלווה הבוחן את השפעות התכנית על הגולן בנושאים שונים, יזום שיתופי פעולה והליכי שיתוף ציבור בין-מגזריים, ויקדם בניית מאגר מידע ובסיס נתונים שיאפשרו מיטוב השקעות הממשלה בתוכנית זו ובתוכניות המשך. לצורך כך, יעביר משרד האוצר למשרד ראש הממשלה תקציב ייעודי בסך 3.1 מלש"ח בשנים 2022-2025.

ג. המשרדים הלוקחים חלק בהחלטה זו יגישו למשרד ראש הממשלה ברבעון הראשון בכל שנה תכנית עבודה לביצוע סעיפיהם בהחלטה. כמו כן, ידווחו המשרדים למשרד ראש הממשלה אחת לרבעון על התקדמות סעיפי ההחלטה שבאחריותם.

ד. אין באמור בהחלטה זו כדי לגרוע מתחולת סעיפים 154-158 לפרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009-2010), התשס"ט-2009, ביחס להטבות הניתנות לפי החוק האמור בהחלטה זו.

85. כל משרד בתחום עיסוקו יפעל, בכפוף לכל דין, ובחלקים הרלוונטיים בכפוף להנחיית היועץ 1.1801 (יישום הסכמים פוליטיים בעלי משמעות תקציבית).

86. בהתאם לסעיף 40 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 –

א. לצורך מימון פעולה מאזנת כהגדרתה בסעיף 40 לחוק האמור, יקצו משרדי הממשלה מתקציביהם את הסכומים המפורטים בהחלטה זו; משרדי הממשלה ואגף התקציבים במשרד האוצר רשאים להסכים ביניהם על הקצאה מתקציב שונה מהתקציב המפורט לעיל לשם ביצוע הפעולה המאזנת כאמור.

ב. הסכומים הנוספים המפורטים בהחלטה מוקצים ליישום הסכמים קואליציוניים בשנים 2022-2025 בסך כולל של 50 מיליון ₪ בכל אחת מהשנים האמורות. הסכומים נכללו במסגרת התכניות התלת שנתיות לשנים 2022 עד 2024 ולשנים 2023 עד 2025. טבלה תקציבית מובאת כנספח ב' בסיפה להחלטה זו.

עדיפות לאומית

החלטה זו מוגשת בין היתר בהתאם לפרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (להלן – החוק) בנושא עדיפות לאומית.

בהחלטה זו מוצע לקבוע כי קצרין והמועצה האזורית גולן, על יישוביה, הם יישובים בעלי עדיפות לאומית, בהתבסס בראש וראשונה על שיקולים של תכנון פריסה האוכלוסייה (סעיף 151(ב)(3) לחוק) ומיקומו הגאוגרפי של האזור או היישוב והמרחק שלו מריכוזי אוכלוסייה וממרכז הארץ (סעיף 151(ב)(4) לחוק). שיקולים נוספים התומכים בהצעה זו אשר יש להם זיקה בנסיבות העניין לשיקולים העיקריים לעיל, הם המצב הביטחוני באזור וביישוב 151(ב)(1) לחוק, וחוסנו הכלכלי והחברתי של האזור או היישוב ורמת השירותים שבו (סעיף 151(ב)(2) לחוק). חלק מסעיפי החלטה מתייחסים לנפת הגולן כולה, וזאת גם כן על בסיס השיקולים לעיל.

בהחלטת ממשלה מספר 3738 מיום 15.04.2018, לעניין הגדרת יישובים ואזורים בעלי עדיפות לאומית (להלן – החלטת העדיפות הלאומית), נכללת נפת גולן בנפות הפריפריה הגאוגרפית המוגדרות כאזור עדיפות לאומית, ומדורגת כנפה הפריפריאלית ביותר בארץ.

נפות הפריפריה הגאוגרפית בהחלטת העדיפות הלאומית דורגו בהתאם לשקלול נתוני מדד הפריפריאליות שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בהתייחס ליישובים הנכללים בנפה, באופן שיכללו במפת העדיפות הלאומית כל הנפות והיישובים ששיעור התושבים המתגורר בהם במצטבר אינו עולה על 25% מכלל אוכלוסיית ישראל. ציונה של נפת גולן בשקלול זה הוא הנמוך ביותר ועומד על 2.03 לפי ממוצע מדד הפריפריאליות של הרשויות המקומיות הנמצאות בשטחה. יצוין כי כל היישובים בנפת הגולן מדורגים גם הם באשכול 2 של מדד הפריפריאליות, למעט הקיבוץ מבוא חמה, המדורג באשכול 3.

מדד הפריפריאליות נערך על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה כשקלול של שני מרכיבים: נגישות פוטנציאלית שמבטאת את קרבת היישוב לכל אחד מכלל היישובים, משוקלל בגודל האוכלוסייה שלהם, כאשר גודל האוכלוסייה מעיד על עוצמת האפשרויות, הפעילויות והנכסים ביישוב. מרכיב זה מהווה שני שלישים ממשקל המדד; קרבה לגבול מחוז תל אביב, שמבטאת את המבנה המונוצנטרי של מדינת ישראל, כאשר מחוז תל אביב מהווה את המרכז הכלכלי והעסקי של המדינה. מרכיב זה מהווה שליש ממשקל המדד.

אפיון מיקומם הגיאוגרפי של הרשויות המקומיות והנפות הגיאוגרפיות, ביחס לריכוזי אוכלוסייה ומרכזי פעילות כלכלית בארץ, מאפשר השוואה בין אזורים שונים לפי פוטנציאל הפיתוח שלהם. ההשערה היא כי אזורים בעלי נגישות גבוהה למרכזי פעילות כלכלית יהיו יצרניים ותחרותיים יותר, ולכן גם אטרקטיביים יותר למשקיעים ולמהגרים בהשוואה לאזורים מרוחקים ומבודדים.

הפריפריאליות באה לידי ביטוי ישיר גם במרחק נפת גולן מהמטרופולין הקרוב אליה, העיר חיפה, המעצים את הקושי של תושביה במציאת פתרונות תעסוקה בכלל ותעסוקה מגוונת בפרט וכן משליך על יכולתם לצרוך שירותים שונים, תרבות ופנאי.

על פי נתוני משרד התחבורה, זמן ההגעה הממוצע בתחבורה ציבורית מקצרין לחיפה הוא השלישי באורכו (26: 2) ביחס לזמני הנסיעה מיישובים מעל 5,000 תושבים למטרופולין הקרוב אליהם, כאשר היישובים היחידים שמהם זמן ההגעה למטרופולין ארוך יותר הם אילת (כ- 4 שעות נסיעה לבאר שבע), ומגידל שמש (34: 2 שעות נסיעה לחיפה).

כמו כן, על פי נתוני גוגל מפות, מרחק הנסיעה מקצרין לחיפה הוא הרביעי באורכו (108 ק"מ) ביחס למרחקי הנסיעה מיישובים מעל 5,000 תושבים למטרופולין הקרוב אליהם (עולים עליו רק מרחקי הנסיעה מקרית שמונה

לחיפה (114 ק"מ), ממג'דל שמס לחיפה (137 ק"מ), ואילת – באר שבע (233 ק"מ, להם אושרה החלטת עדיפות לאומית (החלטה מס' 3740 מיום 15.04.2018; מס' 4662 מיום 04.08.2019; דרוזים גולן).

כאמור, מיקומה הפיזי המרוחק של נפת גולן ונגישותה הנמוכה למרכז הארץ ולמרכזי האוכלוסייה, משליכים במישרין על מגוון האפשרויות שעומדות לרשות תושבי האזור, וזאת באופן שעולה בקנה אחד עם השיקול הקבוע בסעיף 151(ב)(4) לחוק, שעניינו מיקומו הגאוגרפי של האזור או היישוב.

בנפת גולן, שהיא כאמור הנפה הפריפריאלית ביותר במדינת ישראל, יש 37 יישובים, מהם ארבעה יישובים דרוזים (מג'דל שמס, עין קנייא, בוקעתא, מסעדה) אשר מקבלים מענה ייעודי המתאים למאפיינים ולמצב החברתי-כלכלי במסגרת החלטה רב שנתית חומש ליישובים הדרוזים בגולן, והיישוב עיג'ר אשר נכללו ביישובי התכנית בהחלטה מס' 550 מיום 24.10.21 בנושא התכנית הכלכלית לצמצום פערים בחברה הערבית עד שנת 2026. היישוב קצרין ושלושים ואחד היישובים במועצה אזורית גולן, אשר אוכלוסייתם מהווה כ- 50% מאוכלוסיית נפת גולן, ואשר אינם נכללים בהחלטות אחרות כאמור, יקבלו מענה בהחלטה זו.

יצויין כי העיר אילת והמועצה האזורית חבל אילות שהן הרשויות המקומיות הפריפריאליות ביותר במדינת ישראל ברמת הרשות המקומית, והיחידות שמדורגות באשכול 1 במדד הפריפריאליות, מופעלת תכנית ממשלתית רב שנתית מכוח החלטת ממשלה מס' 4662 מיום 4.8.2019, על תיקוניה

מעבר להיותה הנפה הפריפריאלית ביותר, נפת גולן היא הנפה עם צפיפות האוכלוסייה הנמוכה ביותר (47.7 תושבים לקמ"ר), לעומת נפת באר שבע (59.5 תושבים לקמ"ר) הבאה אחריה ושיעורים גבוהים בהרבה בנפות אחרות. יצויין כי ביום 14.11.2021 אישרה הממשלה את "אימוץ המלצות הצוות הבינמשרדי לאור העתקת מחנות צה"ל לנגב", במסגרתם יוענקו ליישובי הנגב וליישובי המטרה כלי סיוע שונים בהתאם למטרות ההחלטה.

נפת הגולן היא גם הנפה הכי פחות מאוכלסת ומתגוררים בה 52,435 תושבים (נתוני למ"ס ינואר 2021) המתגוררים בשלושים ושבעה יישובים כאמור, כאשר היישובים הגדולים בנפה (מג'דל שמס וקצרין) קטנים בפער משמעותי מהיישוב הגדול ביותר המצוי בכל אחת מהנפות האחרות במדינה. יצויין כי הנפה הכי פחות מאוכלסת אחרי נפת הגולן היא נפת כנרת המאכלסת פי 2 תושבים (114,190).

גידול אוכלוסייה

נפת הגולן היא הנפה עם גידול האוכלוסייה (הגירה + גידול טבעי) הנמוך ביותר בין השנים 2005-2020 מבין כלל הנפות בישראל (13,962 תושבים). אחרי נפת כנרת עם גידול אוכלוסייה של 21,645 תושבים בין השנים 2005-2020.

נתונים אלו עולים בקנה אחד עם השיקול הקבוע בסעיף 151(ב)(3) לחוק, שעניינו תכנון הפריסה של האוכלוסייה, ועם מטרות ההחלטה המיועדת להביא לצמיחה דמוגרפית בת קיימא ביישובי ההחלטה.

שיקול ביטחוני/גאו-אסטרטגי

הימצאותה של נפת גולן בפריפריה הצפונית של המדינה, בסמוך למשולש גבולות, מחזקת את חשיבות ההתיישבות באזור כאשר לצד זאת מיקומה כאמור עלול להשפיע לרעה על היכולת למשוך תושבים לאזור.

כ-61% מיישובי מ.א גולן הם סמוכי גבול, ושני יישובים מוגדרים כ"צמודי גדר" הנמצאים בטווח איום על פי שיקולי מערכת הביטחון, וכהגדרתם בהחלטת העדיפות הלאומית. היישוב קצרין ממוקם כ-13 ק"מ מגבול סוריה. מיקומו של האזור מחייב את הרשויות בהוצאות מיוחדות להתמודדות עם המצב הביטחוני, וזאת גם בתקופות שגרה.

אכלוס הנפה הממוקמת בסמוך למשולש גבולות עם שלוש מדינות מהווה נדבך נוסף במדיניות פריסת האוכלוסייה של ממשלות ישראל הרואות ביישוב לאורך הגבולות גם צורך ביטחוני מעבר לצורך ההתיישבותי.

תעסוקה

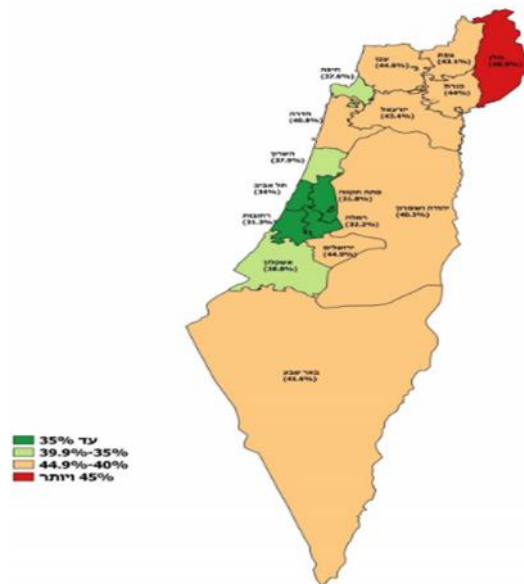
בבחינת נתוני התעסוקה לפי נפות, ההכנסה החודשית הממוצעת בנפת גולן עמדה נכון לשנת 2018 על 8,227 ₪ והיא הנמוכה ביותר בהשוואה ליתר הנפות, כאשר הממוצע הכלל ארצי עמד על 10,584 ₪ והממוצע של מחוזות מרכז ות"א על 12,429 ₪. נוסף על כך, ההכנסה החודשית הממוצעת לחודש הן בקרב שכירים והן בקרב עצמאיים היא הנמוכה ביותר בהשוואה ליתר הנפות. בקרב השכירים השכר הממוצע לחודש בנפת גולן הוא 8,365 ₪, כאשר השכר הממוצע הארצי לשכיר לחודש הוא 10,774 ₪ ובפער של 584 ₪ מנפת צפת המדורגת שנייה (8,949 ₪). נוסף לכך, שיעור המשתכרים מתחת לשכר המינימום בקרב שכירים בנפת גולן הוא הגבוה ביותר בארץ. 50.1% מהשכירים משתכרים מתחת לשכר המינימום, כאשר השיעור הארצי עומד על 39.4%. הנפה הבאה בתור מבחינת שיעור השכירים המשתכרים מתחת לשכר המינימום היא נפת ירושלים, בה שיעור השכירים

מזכירות הממשלה

המשתכרים מתחת לשכר המינימום עומד על 46.3% בקרב העצמאיים, השכר הממוצע לחודש בנפת גולן הוא 8,448 ₪, כאשר הממוצע הארצי לעצמאי הוא 11,135 ₪ ובפער של 982 ₪ מנפת צפת המדורגת שנייה (9,470 ₪).

נוסף על כך, בנפת הגולן השיעור הגבוה ביותר של עצמאיים. על כל עצמאי עובדים 8.58 שכירים, לעומת ממוצע ארצי של 13.66 שכירים על כל עצמאי ובפער של 2.25 מנפת השרון, המדורגת שניה בשיעור השכירים ביחס לעצמאיים (10.82 שכירים על כל עצמאי). ריבוי עצמאיים והאחוז הגבוה של דורשי עבודה עשוי להעיד על מגוון מצומצם יחסית של אפשרויות תעסוקה לשכירים.

מפה 3: שיעור בעלי שכר מתחת לשכר מינימום, שכירים, לפי נפה, 2017

מזכירות הממשלה

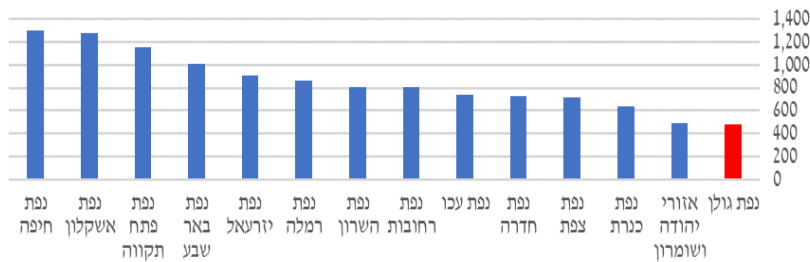
מועסקים בחמשת הענפים עם השכר הממוצע הנמוך ביותר: 1 - תיירות, 2 - שירותים אחרים, 3 - שירותי ניהול ותמיכה, 4 - חקלאות, 5 - אמנות ביזור ופנאי, כאשר בכולם השכר הממוצע לשכיר נמוך מ-8,000 ₪.

נוסף על אלה, לפי סקר כוח אדם לשנת 2018 של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בנפת גולן נמדד השיעור הגבוה ביותר בארץ של עובדים בלתי מקצועיים, אשר עומד על 14% (הנפה השנייה בה ייצוג העובדים הבלתי מקצועיים הוא הרב ביותר היא נפת עכו, עם 9.3% בלבד). עובדים בלתי מקצועיים מוגדרים כעובדים המבצעים עבודות פשוטות ושגרתיות הכרוכות במאמץ פיזי רב דוגמת: עובדי ניקיון ועוזריהם, פועלים בלתי מקצועיים בחקלאות, ייעור ודיג, כרייה, בנייה, הובלה, הכנת מזון, עובדי אשפה, מוכרים ברחוב וכד'.

תעשייה ופריון

לפי סקר כוח אדם של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לשנת 2018, 13.9% מהשכירים בנפת הגולן מועסקים בענף התעשייה. בהמשך לכך, לפי השנתון הסטטיסטי לתעשייה לשנת 2019 של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (נתוני 2016), התפוקה הממוצעת למשרה בתעשייה בנפת הגולן היא הנמוכה ביותר ארץ ועומדת על 485.2 אלף ₪ לעומת ממוצע ארצי של כ-923.9 אלף ₪. במובן זה, הפריון בענף התעשייה בנפת הגולן, המבטא את גובה התוצר לעובד, הוא הנמוך ביותר בישראל.

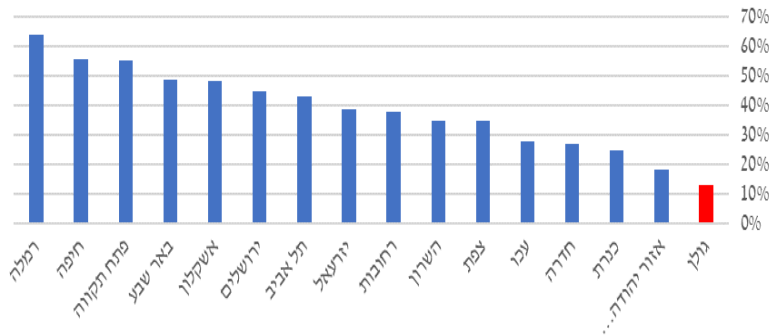
תפוקה ממוצעת למשרה בתעשייה

ממצא זה מוסבר, בין השאר, על ידי העובדה כי אחוז המשרות בענפי הטכנולוגיה העילית (היי-טק) הוא הנמוך ביותר בארץ, ועומד על 13.2% בלבד, ובפער ניכר מהנתון המקביל ביתר הנפות:

מזכירות הממשלה

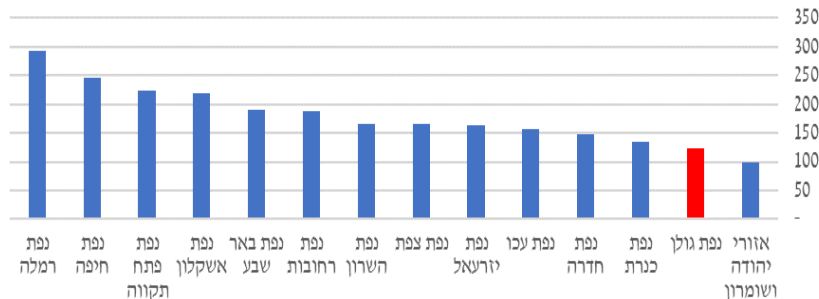
שיעור משרות בענפי הטכנולוגיה העילית והמעורבות-עילית

כמו כן, התמורה הממוצעת למשרה בענף התעשייה היא הנמוכה בישראל, אחרי מחוז איו"ש, ועומדת על 123.6 אלף ₪ בשנה, זאת לעומת ממוצע ארצי של 193.4 אלף ₪.

כמו כן, נטיית בוגרי מקצועות המדעים וההנדסה לגור בבגרותם באזור בו גדלו הכי נמוכה בנפות גולן, צפת וכנרת (54%), הבא אחריהם הוא בנפת ירושלים (56%), ודרום (68%) (כלכלה מוטת חדשנות בפריפריה, רשות החדשנות 2018)

תמורה ממוצעת למשרה

עוד יצוין, כי ההשקעה הגולמית לנפש בתעשייה בנפת גולן (מכונות, מיחשוב, רכב, ובניין) היא הנמוכה ביותר בישראל, אחרי מחוז ירושלים ונפת השרון, ועפ"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, נכון לשנת 2015 היא נאמדת ב-963 ₪ לנפש.

היותה של נפת הגולן הפריפריאלית ביותר בישראל, כאמור, משפיעה על הגיוון התעסוקתי בנפה, ענפי התעסוקה בה, על שיעור העצמאים הגדול ועל יכולת ההשתכרות של העובדים השכירים ועל פריון העבודה. אחת ממטרות המשנה של החלטה היא פיתוח הכלכלה המקומית והאזורית לצורך יצירת מקומות תעסוקה ומשיכת אוכלוסייה, ולפיכך החלטה זו מתמקדת בכלים שמטרתם להביא לחיזוק ופיתוח של התעשייה ופיתוח ענפי התעסוקה

ביישובי הגולן על הרשויות המקומיות הנכללות בה, זאת באופן שיתמוד במהלכי הצמיחה הדמוגרפית שהחלטה מיועדת לקדם.

כאמור בפתח ההחלטה, ולאור כל המתואר לעיל, מטרתה היא עידוד צמיחה דמוגרפית בת קיימא בגולן וזאת לאור מיעוט האוכלוסייה ודלילות האוכלוסייה לצד השיקולים הנוגעים למיקומה הגאוגרפי והגיאוגרפי-אסטרטגי, כאשר היעד העיקרי הכפלת האוכלוסייה קצרין וביישובי מ.א גולן עד שנת 2025

כדי לעמוד במטרת העל של ההחלטה וביעדיה, נקבעו שלוש מטרות משנה שעמידה בהן תגדיל משמעותית את הסיכוי לעמוד במטרת העל של ההחלטה.

מטרות משנה:

1. תכנון שיווק ופיתוח יח"ד למגורים: הדרך להשיג מטרה זו היא באמצעות (א) שיווק מלאי תכנוני קיים של יח"ד. יצויין, כי בהתאם לנתוני משרד הבינוי והשיכון קיים ביישובי ההחלטה פוטנציאל תכנוני ושיווקי של כ- 5000 יח"ד בטווח המידי ובטווח השנים הקרובות (א) יצירת מלאי תכנוני של יח"ד אותן ניתן יהיה לשווק בעתיד, לרבות באמצעות הקמת שני יישובים חדשים בגולן (ג) הענקת כלי סיוע תומכי מגורים שיתנו מענה לצרכי התושבים והיישובים.

2. פיתוח הכלכלה המקומית והאזורית לצורך יצירת מקומות תעסוקה ומשיכת אוכלוסייה: במטרה לייצר מקומות תעסוקה חדשים ואיכותיים, לסייע לרשויות המקומיות לפתח מנועי צמיחה כלכליים אשר יניבו הכנסות שישמשו למתן שירותים לתושבים ולפיתוח היישובים, ובמטרה להפוך את הגולן למוכר ואטרקטיבי יותר: (א) פיתוח התיירות לרבות מקומות לינה מגוונים, זאת בשים לב למרכזיותו של ענף התיירות בגולן ולפוטנציאל הטמון בו לפיתוח כלכלי של האזור (ב) לפתח מנועי צמיחה לרשות המקומית (ג) לפתח אזורי תעשייה ומקורות תעסוקה (ד) קידום חדשנות בתחומים בהם לגולן יש יתרון יחסי כגון חקלאות מתקדמת ולייצר ממשק עם קלאסטרס דומים באזור.

3. שיפור איכות החיים בגולן לצורך מענה לאוכלוסייה הקיימת ולמשיכת אוכלוסייה חדשה לגולן: במטרה לשפר את איכות החיים של תושבי הגולן ולייצר אטרקטיביות עבור תושבים חדשים: (א) לקדם תכניות למצויינות בחינוך בדגש על תחומים בהם לגולן יש יתרון יחסי כגון האגריטק (ב) לבצע פיתוח בר קיימא של המרחב הציבורי ולהפוך אותו

לאטקטיבי יותר לאורך זמן (ג) לשפר את הביטחון האישי של התושבים (ד) לקדם פיתוח של תשתיות אזוריות כגון תחבורה ציבורית.

יישום ההחלטה עם כלי הסיוע שבה עשויים לסייע להצלחת השיווקים כאשר מכלול הכלים יחדיו מיועד לאפשר את מימוש יעדי ההחלטה עד לתום שנות ההחלטה ואף לאחר מכן, על בסיס היסודות שהונחו בה, קרי הכפלת האוכלוסייה בקצרין וביישובי מ.א גולן עד שנת 2025.

בנפת הגולן 37 יישובים, מהם ארבעת היישובים הדרוזים אשר מקבלים מענה ייעודי המתאים למאפיינים ולמצב החברתי-כלכלי במסגרת החלטה מס' 717 מיום 28.11.2021 בנושא התכנית להעצמה ולפיתוח כלכלי חברתי ביישובים הדרוזים בגולן, והיישוב עיג'ר אשר מקבל מענה במסגרת החלטה מס' 550 מיום 24.10.21 בנושא התכנית הכלכלית לצמצום פערים בחברה הערבית עד לשנת 2026. היישוב קצרין ושלושים ואחד היישובים במועצה אזורית גולן, אשר אוכלוסייתם מהווה כ- 50% מאוכלוסיית נפת גולן, יקבלו מענה בהחלטה זו, כאשר לצד זאת חלק מכלי הסיוע רלוונטים לנפת הגולן בכללותה.

למרות המאפיינים השונים של היישובים הדרוזים והיישוב עיג'ר והשונות במטרות ההחלטה בינם לבין יישובי החלטה זו, החלטות הממשלה שהם נכללו בתוכם יעניקו הטבות וכלי סיוע בתחומים דומים לאלו שמוצע להעניק ליישובי החלטה זו כגון בתחומי הבינוי, התחבורה, הסיוע לרשות

המקומית, הכלכלה והתעסוקה, הבריאות, החינוך והתרבות, אך במינון ובמיקוד שונה ובהתאמות ייעודיות והכל בהתאם לצרכי היישובים ולמטרות החלטות כפי שנקבעו בהן.

קצרין כעוגן מרחבי והשיקולים המקצועיים להבחנה בין המועצה המקומית קצרין לבין המועצה האזורית גולן בחלק מכלי הסיוע

קצרין הוקמה ותוכננה כיישוב עירוני במטרה ליישב ולהאיץ את התפתחותו של אזור הגולן. היישוב משמש כעוגן מרחבי – בלב הגולן - המתווך בין הפריפריה למרכז והינו צומת למתן שירותים מרחביים לכלל היישובים הסובבים אותו. הצלחתו ושגשוגו של המרחב הכפרי בגולן תלוי במידה רבה בהתפתחותו של היישוב קצרין כיישוב עירוני בר קיימא. כמו כן, פוטנציאל קליטת תושבים חדשים בקצרין הינו גבוה מאחר ומגבלת יחיד הקיימת ביישובים הכפריים, בהתאם לתמ"א 35, אינה קיימת עבורו.

התכניות לצמיחה דמוגרפית לקצרין ולמועצה אזורית גולן נבנו בהתאמה למאפיינים השונים של הרשויות (אשר אחת מהן היא כאמור מועצה

המקומית, שהיא יישוב עירוני המיועד לשמש כעוגן מרחבי, והשניה היא מועצה אזורית).

נוסף לכך, כוללת החלטה זו גם שורה של כלים ייעודיים לקצרים לפיתוח עוגנים כלכליים מקומיים ואזוריים, לפיתוח יכולות וחיזוק הרשות המקומית ורמת השירותים הניתנים בה, ולפיתוח עוגני שירות מרחביים לאזור כולו כדלקמן: (1) הכרה בלשכת האוכלוסין וההגירה בקצרים כלשכת אם שתיתן מענה לנפת גולן (2) תכנית לתחבורה חכמה בקצרים במטרה להפיכתה לאחד ממוקדי החדשנות והידע הארציים בתחום זה, (3) מיתוג לצורך שיפור תדמית היישוב (4) עוגן מסחרי שישווך תוך חצי שנה וימשוך קהל מכל הארץ (5) מענק לתגבור שירותים לתושבים, "תכנית המראה" וחידוש המע"ר בקצרים במטרה לשפר את הנראות הפיזית של היישוב ואת השירותים הניתנים בו להתאימם לכמות גדולה יותר של מבקרים ותושבים, לחיזוק כ"א האדם ברשות המקומית כדי שיוכל להתמודד עם אתגרי הקליטה ועם יישוב החלטה זו, ולסייע לקצרים לקדם מנועי צמיחה כלכליים שסייעו להגדיל את הכנסות הרשות ויאפשרו לה להעניק רמת שירותים גבוהה יותר ולהפחית את התלות במענקי מדינה. כלי הסיוע כאמור מוענקים לקצרים במטרה לחזקה ולהפוך אותה לעוגן מרחבי לאזור כולו.

לצד זאת כלים ייעודיים אחרים ניתנים רק למ.א גולן, על בסיס שיקולים מקצועיים רלוונטיים, כגון פיתוח תשתיות ביוב, פינוי מערומי בזלת על ידי המועצה האזורית, פיתוח אזור תעשייה חקלאי, תמיכה והסדרה של מיזמים אגרי-וולטאים והקמה של ועדת תכנון מיוחדת.

לאור כל האמור לעיל, סעיפים 68, 61, 55, 52, 41, 31, 12-7 להצעה מתייחסים לקצרים בלבד, סעיפים 54, 53, 50, 48, 43, 20, 6-1, מתייחסים למועצה אזורית גולן בלבד, וסעיפים 80, 75, 67-63, 47-44, 42, 40-37, 35, 34, 32, 29-24, 16, 15 מתייחסים לנפת הגולן כולה. יתרת הסעיפים מתייחסים הן לקצרים והן למועצה אזורית גולן.

ההחלטה קובעת את כלי סיוע לתקופות שונות כמפורט בה בין השנים 2022-2025, מלבד מספר סעיפים שפורטו בהסעיפי משרד החינוך המתייחסים לשנות הלימוד ואשר יסתיימו רק בסוף שנת הלימודים תשפ"ו, וסעיף שעניינו תכנית ייצוב רב שנתית שיחולו עם אישור החלטה זו, עוד בשנת 2021

מזכירות הממשלה

ההחלטה כוללת גם את בחינת הקמתם של שני יישובים חדשים בנפת הגולן, כמפורט בסעיף 20 בה. ההחלטה בעניין זה אינה נסמכת על הוראות החוק בעניין עדיפות לאומית.

נספח א' – התכנית הדמוגרפית

שם היישוב	שלב א' 2023-2022	שלב ב' 2024-2023	שלב ג' 2025-2024
אבני איתן	40	23	60
אודם	35	34	
אורטל	24	25	50
אל רום	20	29	50
אלוני הבשן	26	31	40
אליעד	20	30	60
אניעם	72	30	
אפיק	27		40
בני יהודה		150	150
גבעת יואב	40	30	45
גשור	30	54	50
חד נס		150	100
חספין	85	75	
יונתן	50	45	
כנף	52	40	
כפר חרוב		35	30
מבוא חמה	20	32	32
מיצר	40	50	
מעלה גמלא			60
מרום גולן	44	35	55
נאות גולן	33	40	45
נוב	40	42	38
נווה אטיב	20	30	40
נטור		50	40
נמרוד		35	30
עין זיוון	25	35	35

מזכירות הממשלה

20	60		קדמת צבי
120	52	30	קלע אלון
40	20	30	קשת
55	30	56	רמות
65	55	45	רמת מגשימים
150	100	99	רמת טראמפ
30	30	55	שעל
יח"ד 1,530	יח"ד 1,477	יח"ד 1,058	סה"כ

נספח ב' - טבלה תקציבית

סה"כ (מלש"ח)	תקציב 2026	תקציב 2025	תקציב 2024	תקציב 2023	תקציב 2022	תקציב 2021	משרד	סעיף
40	-	-	-	-	-	-	בינוי ושיכון	ב2
17.5	-	-	-	-	-	-	חקלאות	ג2
17.5	-	-	-	-	-	-	אוצר	ג2
43	-	-	-	-	-	-	אוצר	ד2
2	-	-	-	-	-	-	התיישבות	ה2
1	-	-	-	-	-	-	אוצר	ה2
4.5	-	-	-	-	-	-	אוצר	ז2
6	-	-	-	-	-	-	פנים	ח2
1	-	-	-	-	-	-	אוצר	ח2
75	-	-	-	-	-	-	רשות המים	3
10	-	2.5	2.5	2.5	2.5	-	מנהל התכנון	5
10	-	-	-	-	-	-	בינוי ושיכון	א7
5	-	-	-	-	-	-	בינוי ושיכון	ב7
12	-	-	-	-	-	-	בינוי ושיכון	ג7
20	-	-	-	-	-	-	אוצר	ה7
25	-	-	-	-	-	-	בינוי ושיכון	ו7

מוכירות הממשלה

25	-	-	-	-	-	-	אוצר	17
10	-	-	-	-	-	-	אוצר	8
3	-	-	1	1	1	-	נגב גליל	9
31	-	2	3	7	13	6	אוצר	10
8	-	-	-	-	-	-	אוצר	11
10	-	-	-	-	-	-	פנים	11
15	-	3.75	3.75	3.75	3.75	-	פנים	13
25	-	6.25	6.25	6.25	6.25	-	אוצר	13
4	-	-	-	-	-	-	שירותי דת	14
27	-	-	-	13.5	13.5	-	רלפיים	16
1	-	-	-	-	1	-	תחבורה	18
1	-	-	-	1	-	-	אוצר	18
2	-	-	-	-	2	-	תחבורה	19
2	-	-	-	2	-	-	אוצר	19
2	-	-	-	-	-	-	אוצר	בב20
15	-	3.75	3.75	3.75	3.75	-	קרן הניקיון	23
30	-	-	-	-	30	-	תיירות	24
30	6	6	6	6	6	-	תיירות	25
0.2	-	-	-	-	-	-	תיירות	27
32	-	-	-	-	-	-	ירושלים ומורשת	29
4	-	-	-	-	-	-	נגב גליל	31
1.75	-	0.4375	0.4375	0.4375	0.4375	-	כלכלה	33
1.75	-	0.4375	0.4375	0.4375	0.4375	-	אוצר	33
0.5	-	-	-	-	0.5	-	אנרגיה	35
6	-	1.5	1.5	1.5	1.5	-	מדע	36
1	-	0.25	0.25	0.25	0.25	-	אוצר	36
3	-	-	-	-	-	-	חקלאות	37
1	-	-	-	-	-	-	אוצר	37
5	-	-	-	-	-	-	חקלאות	39

מוזכירות הממשלה

2	-	-	-	-	-	-	אוצר	39
10	-	2.5	2.5	2.5	2.5	-	כלכלה	46
1	-	-	-	0.5	0.5	-	אוצר	46
11	-	-	-	-	-	-	כלכלה	47
12	-	-	-	-	-	-	כלכלה	48ה
10	-	-	-	-	-	-	אוצר	48ה
2	-	-	-	-	-	-	חקלאות	752
2	-	-	-	-	-	-	אוצר	752
20	-	-	-	-	-	-	חינוך	53
5	-	-	-	-	-	-	פנים	53
5	-	-	-	-	-	-	נגב גליל	54
6	-	-	-	-	-	-	חינוך	57
4	-	-	-	-	-	-	אוצר	57
3	-	0.75	0.75	0.75	0.75	-	חינוך	58
4	-	1	1	1	1	-	אוצר	58
1	-	-	-	-	-	-	חינוך	59
4	-	-	-	-	-	-	אוצר	59
4	-	-	-	-	-	-	אוצר	60
1.6	-	-	-	-	-	-	תרבות וספורט	62
10.4	-	-	-	-	-	-	קרן הניקיון	63
0.5	-	-	-	-	0.5	-	אוצר	64
1	-	-	-	-	1	-	הגני"ס	65
0.5	-	-	-	-	0.5	-	הגני"ס	66
15	-	-	-	-	-	-	קרן לשטחים פתוחים	67
10	-	-	-	-	-	-	רטי"ג	67
2	-	-	-	-	2	-	תחבורה	68
1.5	-	-	-	-	-	-	הגנס	70
1.5	-	-	-	-	-	-	אוצר	70

מוכירות הממשלה

6	-	-	-	-	-	-	פנים	71
4.32	-	-	-	-	-	-	בט"פ	72
1	-	-	-	-	-	-	בריאות	א73
0.65	-	-	-	-	-	-	אוצר	א73
3.5	-	-	-	-	-	-	בריאות	ב73
3.5	-	-	-	-	-	-	אוצר	ב73
0.1	-	-	-	-	-	-	בריאות	ג73
3	-	-	1	1	1	-	נגב גליל	א74
0.2	-	-	-	-	0.2	-	רווחה	ד74
0.8	-	0.2	0.2	0.2	0.2	-	שוויון חברתי	א75
1	-	0.25	0.25	0.25	0.25	-	רווחה	ב75
1	-	0.25	0.25	0.25	0.25	-	רווחה	ג75
0.75	-	0.1875	0.1875	0.1875	0.1875	-	שוויון חברתי	א76
0.6	-	0.15	0.15	0.15	0.15	-	שוויון חברתי	ב76
1.292	-	0.323	0.323	0.323	0.323	-	רווחה	ד76
1.5	-	-	-	-	-	-	עלייה וקליטה	א77
3	-	-	-	-	3	-	תחבורה	א79
10					10		תחבורה	ב79
5	-	-	-	-	5	-	אוצר	א80
40							תחבורה	ב80
10	-	2.5	2.5	2.5	2.5	-	אוצר	ב81
3.1	-	-	-	-	-	-	אוצר	ב84